

ÖSJÖBERGS GRUFVOR.

579-d

V. 81

Karla

öfver

ÖSJÖBERGS GRUFVOR,

inom

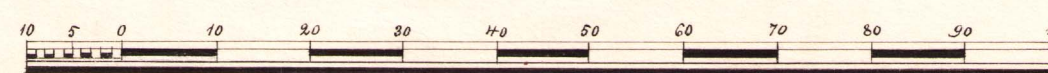
HJULSJÖ SOCKEN, ÖREBRO LÄN,

upprättad dels efter äldre karta.

dels på grund af egna mätningar, afslutade den 19 Sept. 1905

af
Edvin Blomberg
destill bekräftad genom
Kongl. Comm. Coll. Ros 7 Juni 1893.

Skala 1:800

9 Meter

Beteckningar:

Tennmalm, Gvalmalm

Granulit

Wälleflinta

Lagerarter

Sköl

Diabas

Amfibolit

Pegmatit

Elektrisk kraftledning

” ” ” jordkabel

Tryckluftledning på bockar

Klarvattenledning, nedgrävd

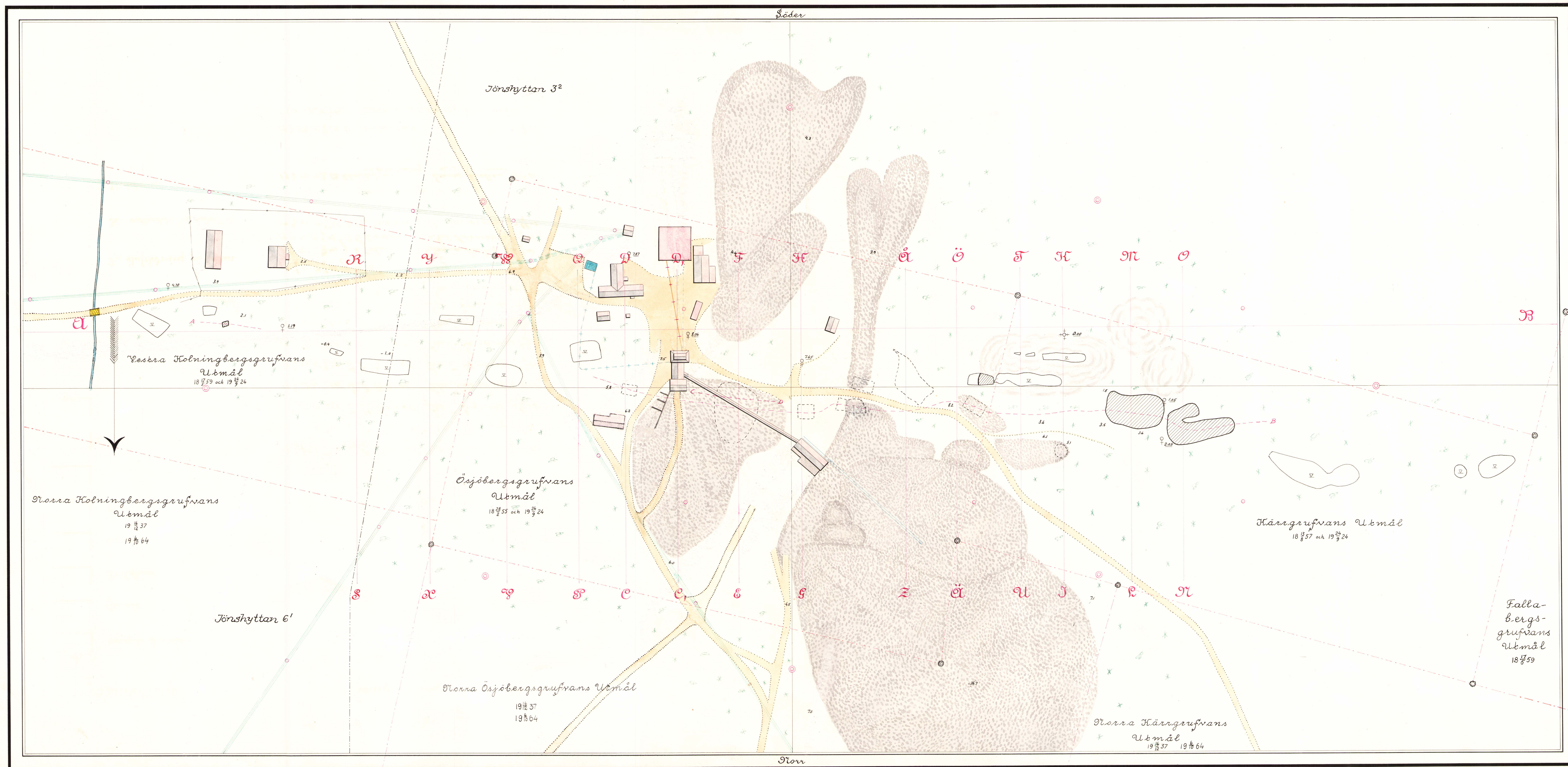
Linledning

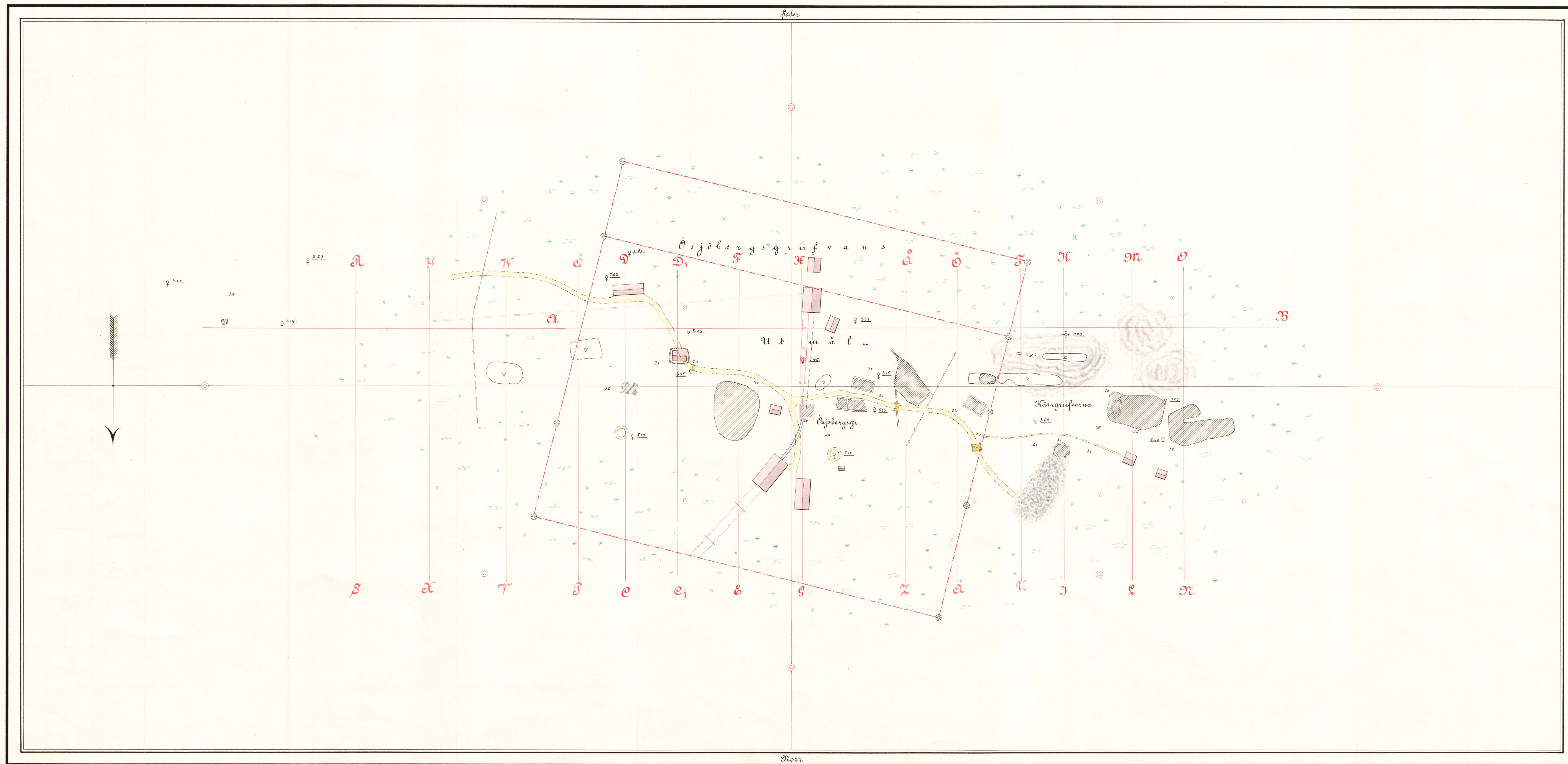
Granit

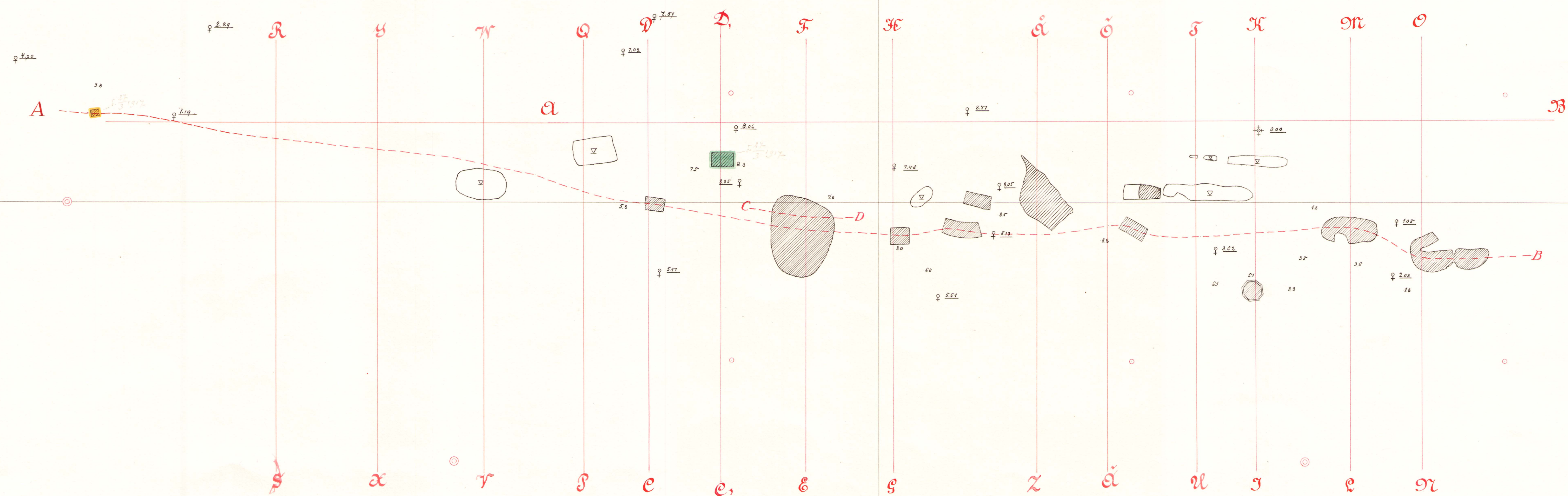
Kompletteringsmätning till denna karta

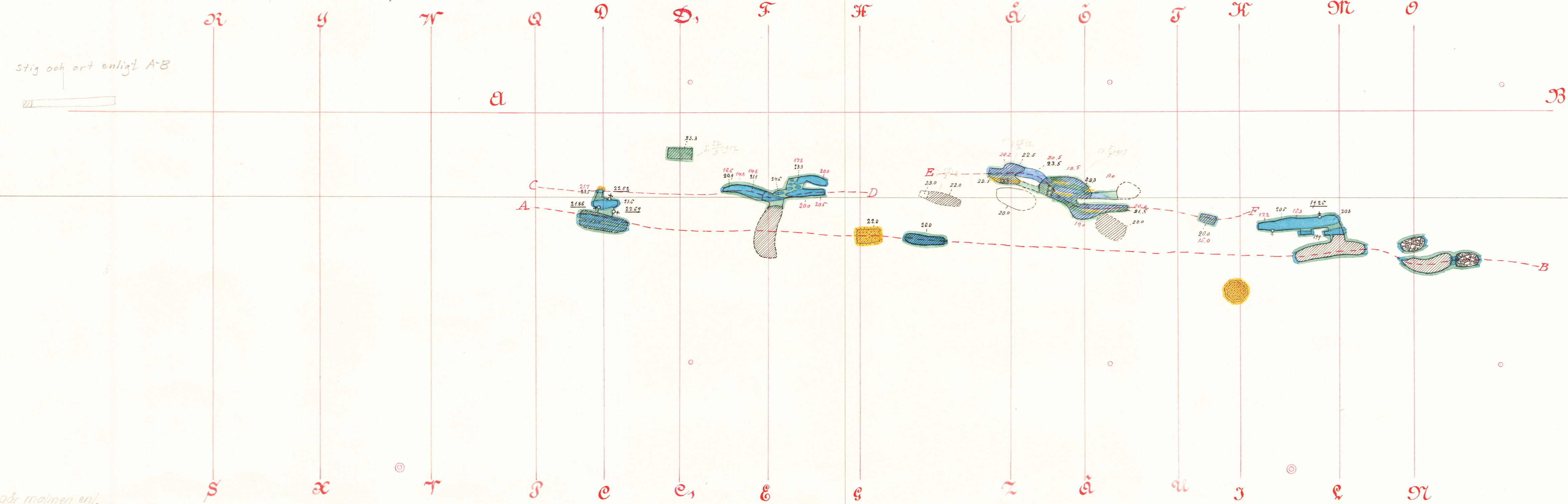
För tiden		Verkställt af	Inlagd på denna karta	
från och med	till och med		af	den
19 ¹⁰ / ₅ 05	19 ¹⁰ / ₅ 07	Ant. L. Alarik	Carl Fyggare	19 ¹⁰ / ₅ 09
19 ¹⁰ / ₅ 07	19 ¹⁰ / ₅ 07	A. Wester	Carl Fyggare	19 ¹⁰ / ₅ 08
19 ¹⁰ / ₅ 07	19 ¹⁰ / ₅ 08	A. Wester	Carl Fyggare	19 ¹⁰ / ₅ 09
19 ¹⁰ / ₅ 08	19 ¹⁰ / ₅ 10	A. Wester	Carl Fyggare	19 ¹⁰ / ₅ 10
19 ¹⁰ / ₅ 10	19 ¹⁰ / ₅ 10	A. Wester	Carl Fyggare	19 ¹⁰ / ₅ 11
19 ¹⁰ / ₅ 10	19 ¹⁰ / ₅ 12	J. H. Westin	Carl Fyggare	19 ¹⁰ / ₅ 12
19 ¹⁰ / ₅ 12	19 ¹⁰ / ₅ 13	J. H. Westin	Carl Fyggare	19 ¹⁰ / ₅ 13
19 ¹⁰ / ₅ 13	19 ¹⁰ / ₅ 14	J. H. Westin	Carl Fyggare	19 ¹⁰ / ₅ 14
19 ¹⁰ / ₅ 14	19 ¹⁰ / ₅ 15	E. V. Villner	Carl Fyggare	19 ¹⁰ / ₅ 16
19 ¹⁰ / ₅ 15	19 ¹⁰ / ₅ 17	E. V. Villner	Edu. L. Berglund	19 ¹⁰ / ₅ 20
19 ¹⁰ / ₅ 17	19 ¹⁰ / ₅ 20	E. V. Villner	Edu. L. Berglund	19 ¹⁰ / ₅ 21
19 ¹⁰ / ₅ 20	19 ¹⁰ / ₅ 23	E. V. Villner	Edu. L. Berglund	19 ¹⁰ / ₅ 23
19 ¹⁰ / ₅ 23	19 ¹⁰ / ₅ 26	E. V. Villner	Edu. L. Berglund	19 ¹⁰ / ₅ 28
19 ¹⁰ / ₅ 26	19 ¹⁰ / ₅ 27	E. V. Villner	Edu. L. Berglund	19 ¹⁰ / ₅ 29
19 ¹⁰ / ₅ 27	19 ¹⁰ / ₅ 29	E. V. Villner	Edu. L. Berglund	19 ¹⁰ / ₅ 29
19 ¹⁰ / ₅ 29	19 ¹⁰ / ₅ 30	E. V. Villner	Edu. L. Berglund	19 ¹⁰ / ₅ 31
19 ¹⁰ / ₅ 30	19 ¹⁰ / ₅ 32	E. V. Villner	Edu. L. Berglund	19 ¹⁰ / ₅ 34
19 ¹⁰ / ₅ 32	19 ¹⁰ / ₅ 34	E. V. Villner	Edu. L. Berglund	19 ¹⁰ / ₅ 35
19 ¹⁰ / ₅ 34	19 ¹⁰ / ₅ 38	J. A. Johansson	Pegmatit	19 ¹⁰ / ₅ 39
19 ¹⁰ / ₅ 38	19 ¹⁰ / ₅ 40	J. A. Johansson	Pegmatit	19 ¹⁰ / ₅ 41
19 ¹⁰ / ₅ 40	19 ¹⁰ / ₅ 43	R. E. Eriksson	Ant. Sidewall	19 ¹⁰ / ₅ 45
19 ¹⁰ / ₅ 43	19 ¹⁰ / ₅ 47	R. E. Eriksson	Chaudesieu	19 ¹⁰ / ₅ 47
19 ¹⁰ / ₅ 47	19 ¹⁰ / ₅ 48	Elver Carlsson	Chaudesieu	19 ¹⁰ / ₅ 48
19 ¹⁰ / ₅ 48	19 ¹⁰ / ₅ 48	Elver Carlsson	Chaudesieu	19 ¹⁰ / ₅ 48
19 ¹⁰ / ₅ 48	19 ¹⁰ / ₅ 52	Elver Carlsson	Chaudesieu	19 ¹⁰ / ₅ 54
19 ¹⁰ / ₅ 52	19 ¹⁰ / ₅ 55	Dick Breitholtz	Amiel Brandberg	19 ¹⁰ / ₅ 55
19 ¹⁰ / ₅ 55	19 ¹⁰ / ₅ 58	Rune Berglund	Amiel Brandberg	19 ¹⁰ / ₅ 60
19 ¹⁰ / ₅ 59	19 ¹⁰ / ₅ 64	B. Hellegren	Amiel Brandberg	19 ¹⁰ / ₅ 65

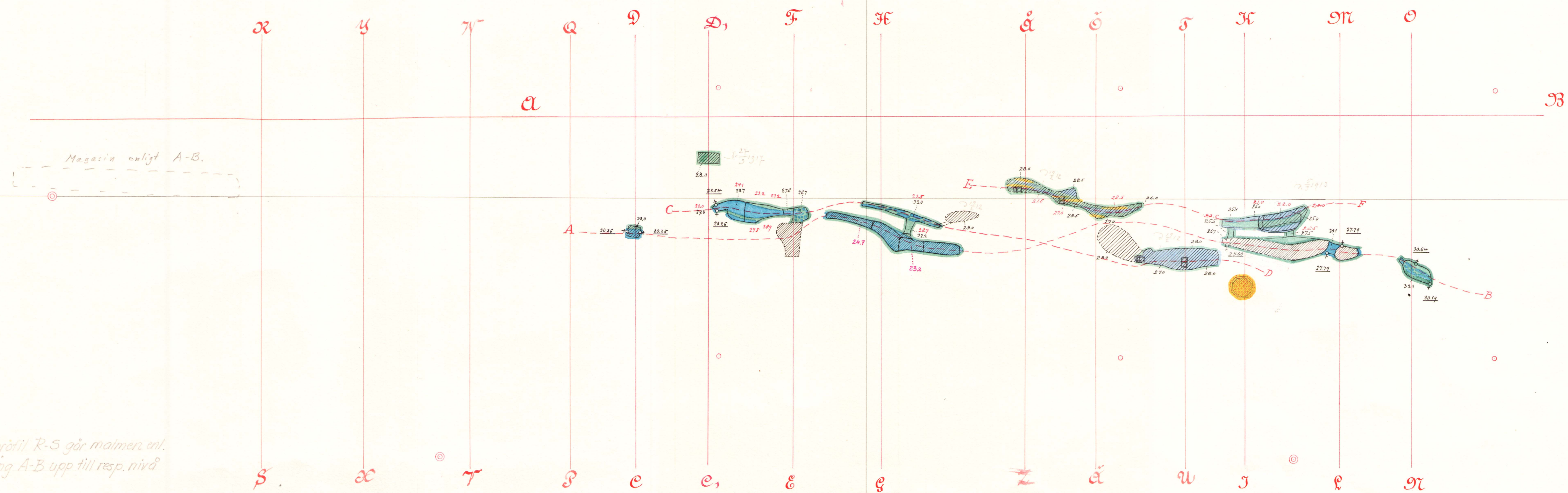
Gruvdriften nedlagd den 14 maj 1964, dnr G 13/1964

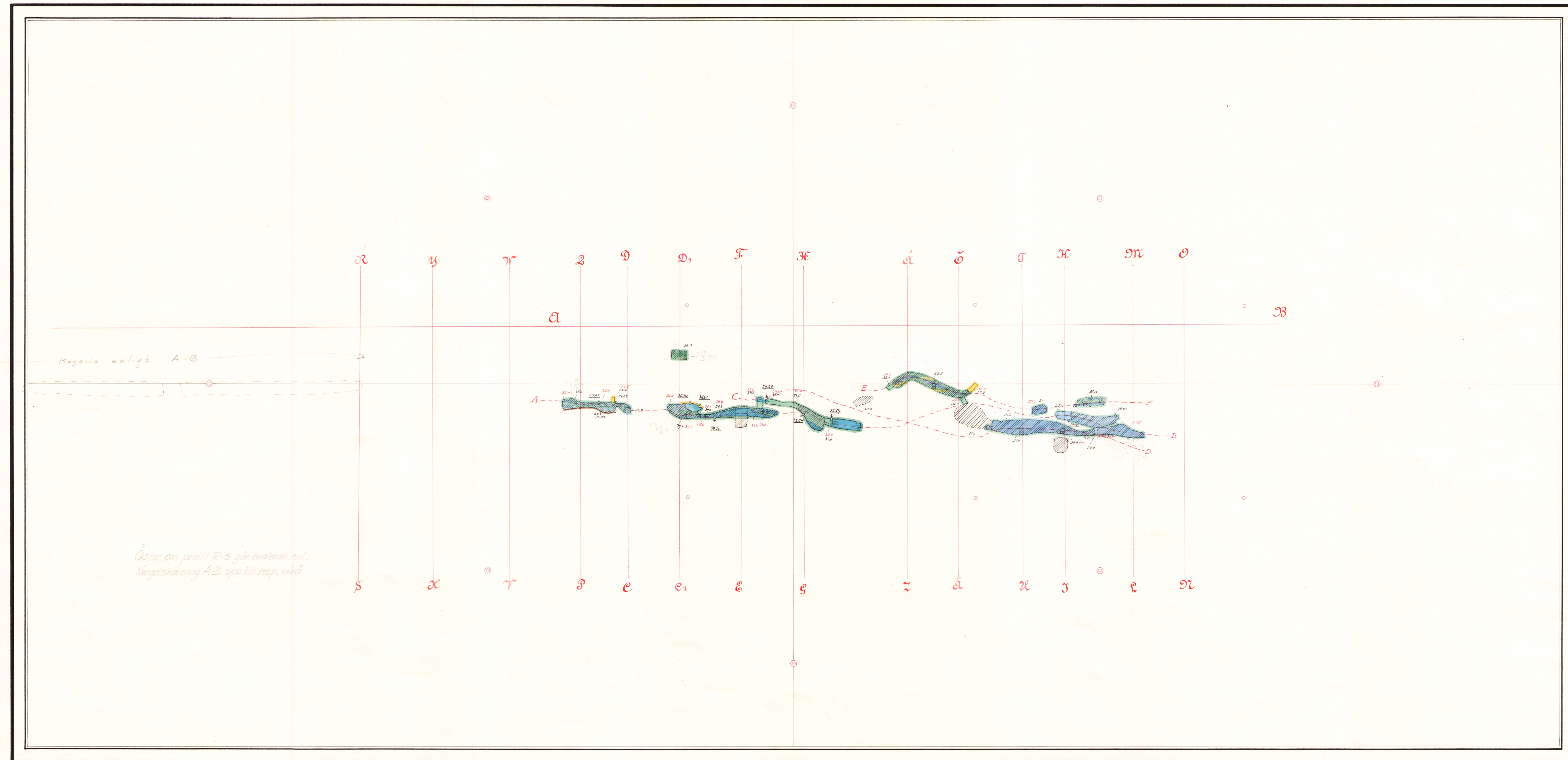

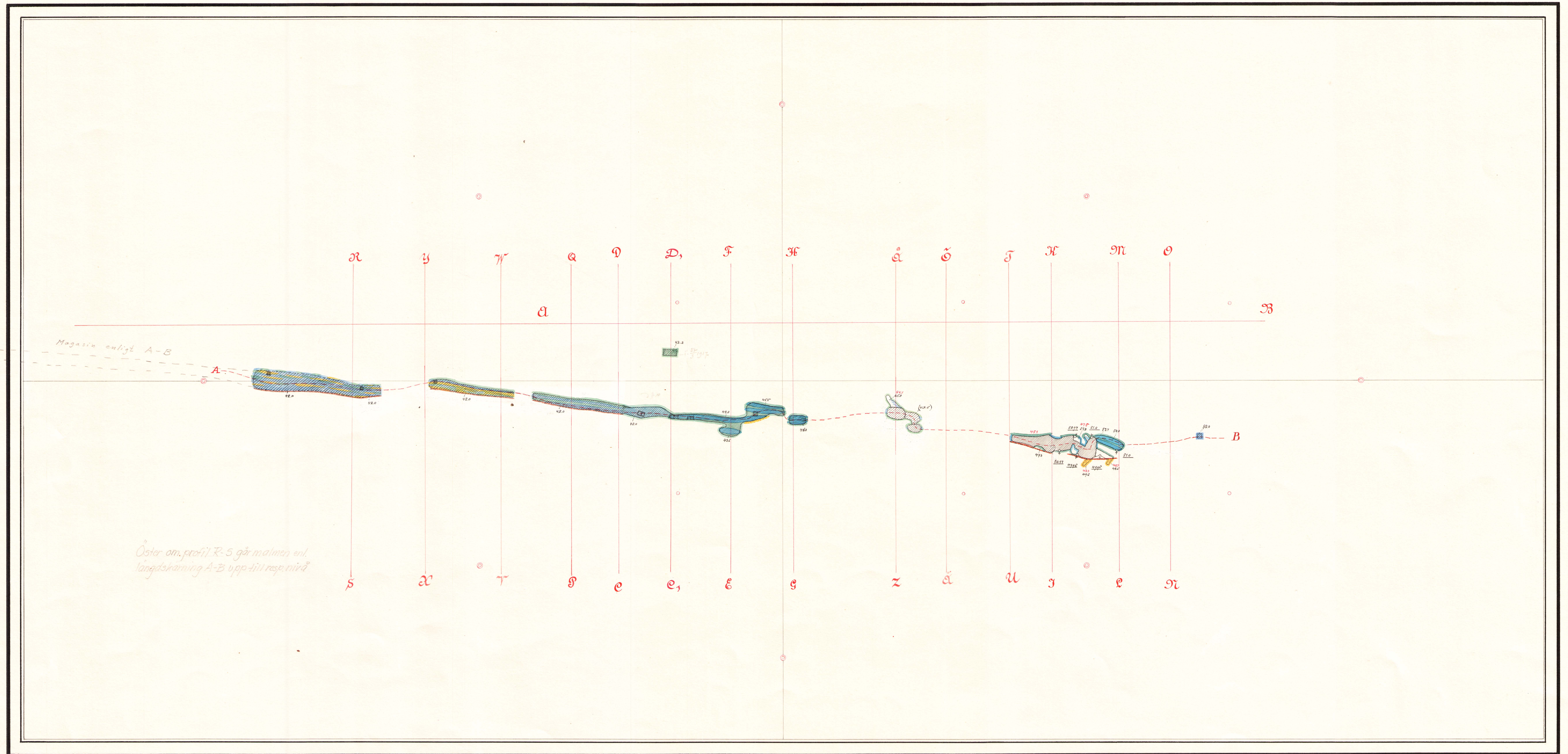

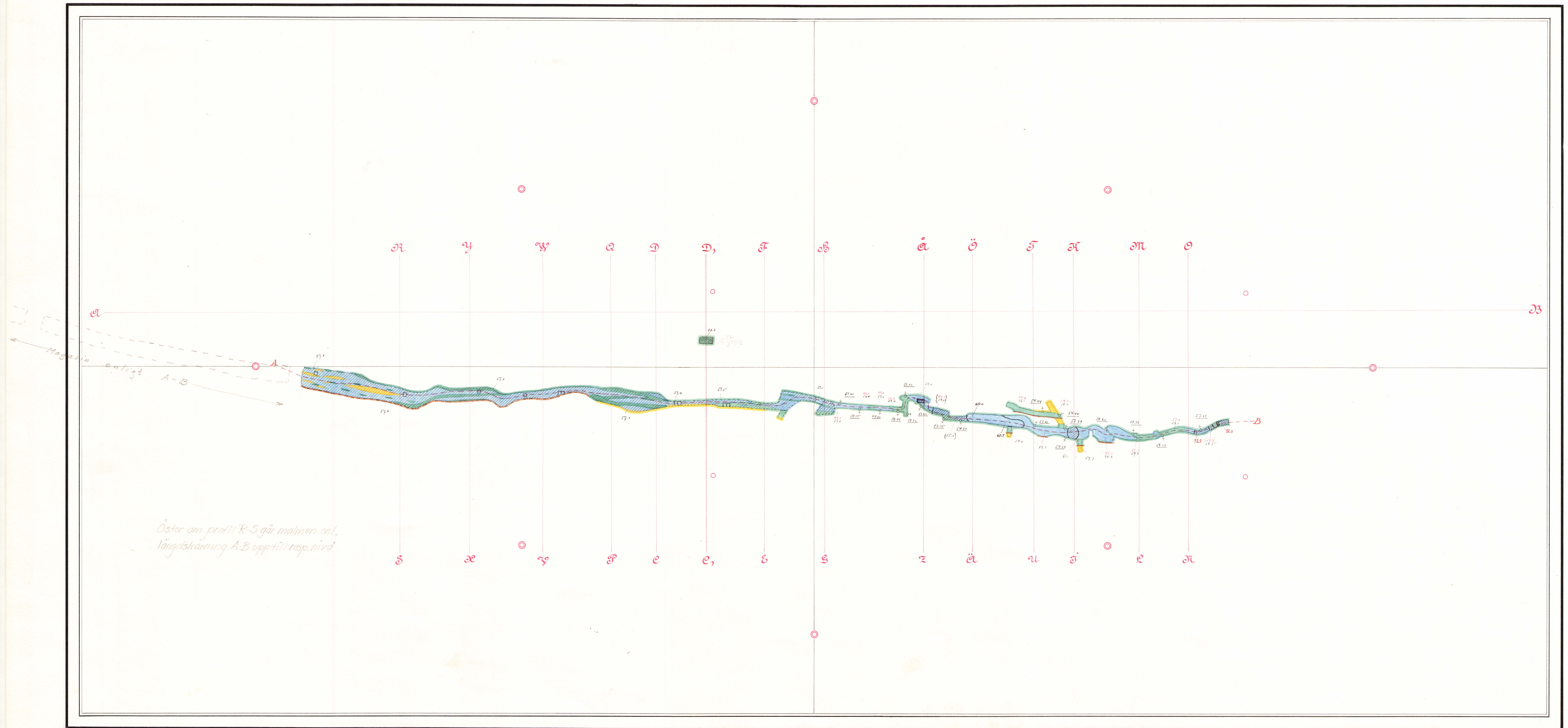

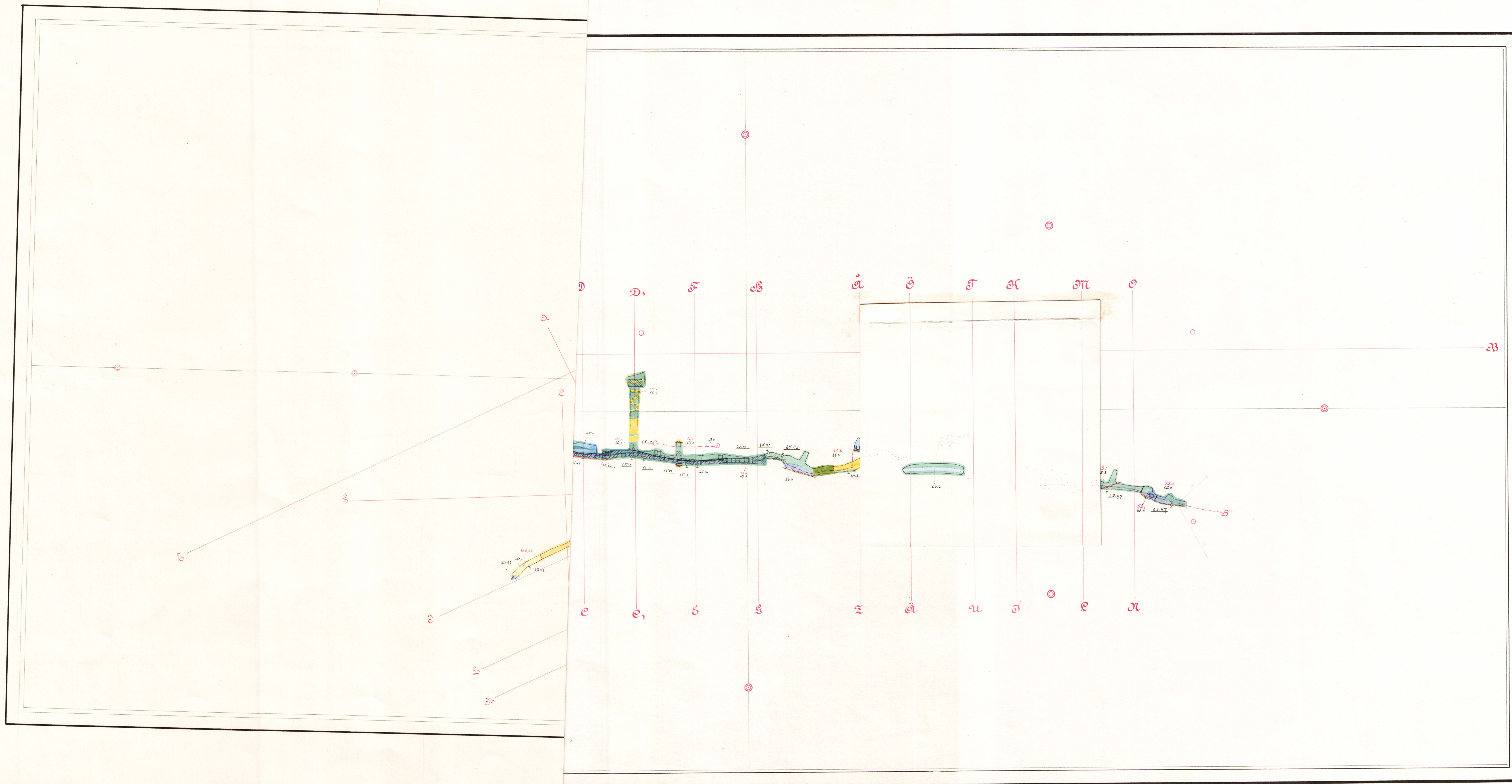

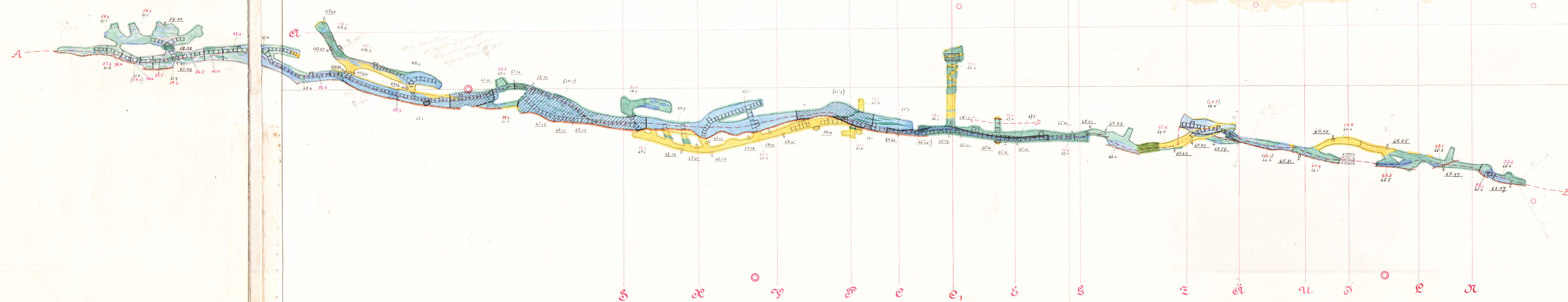

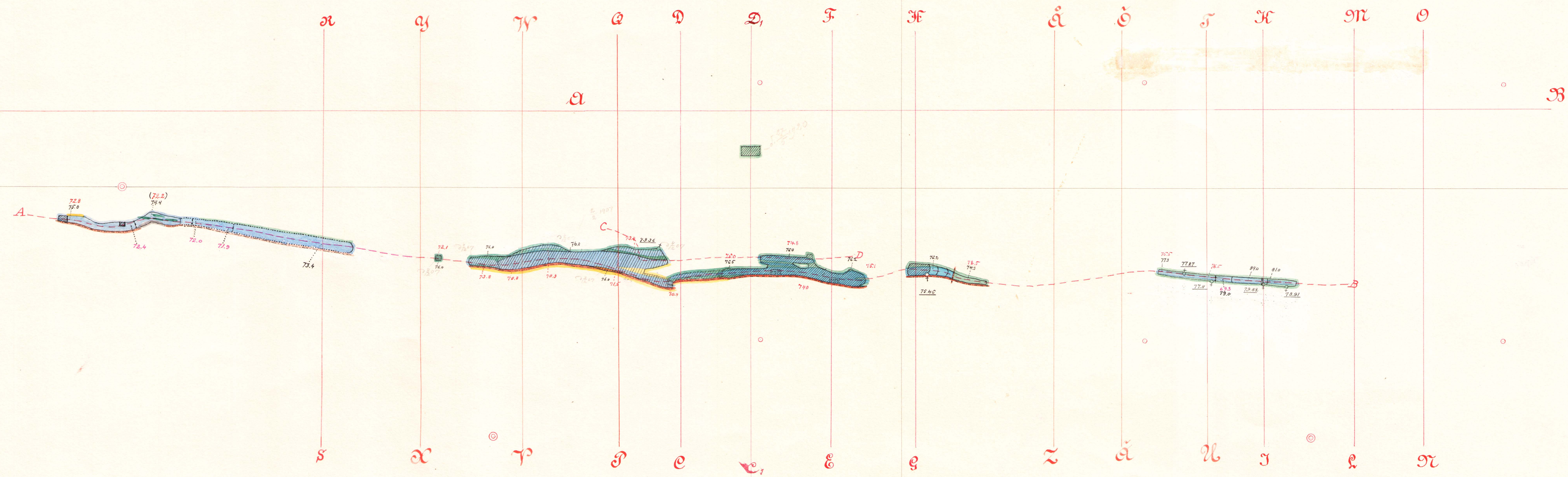

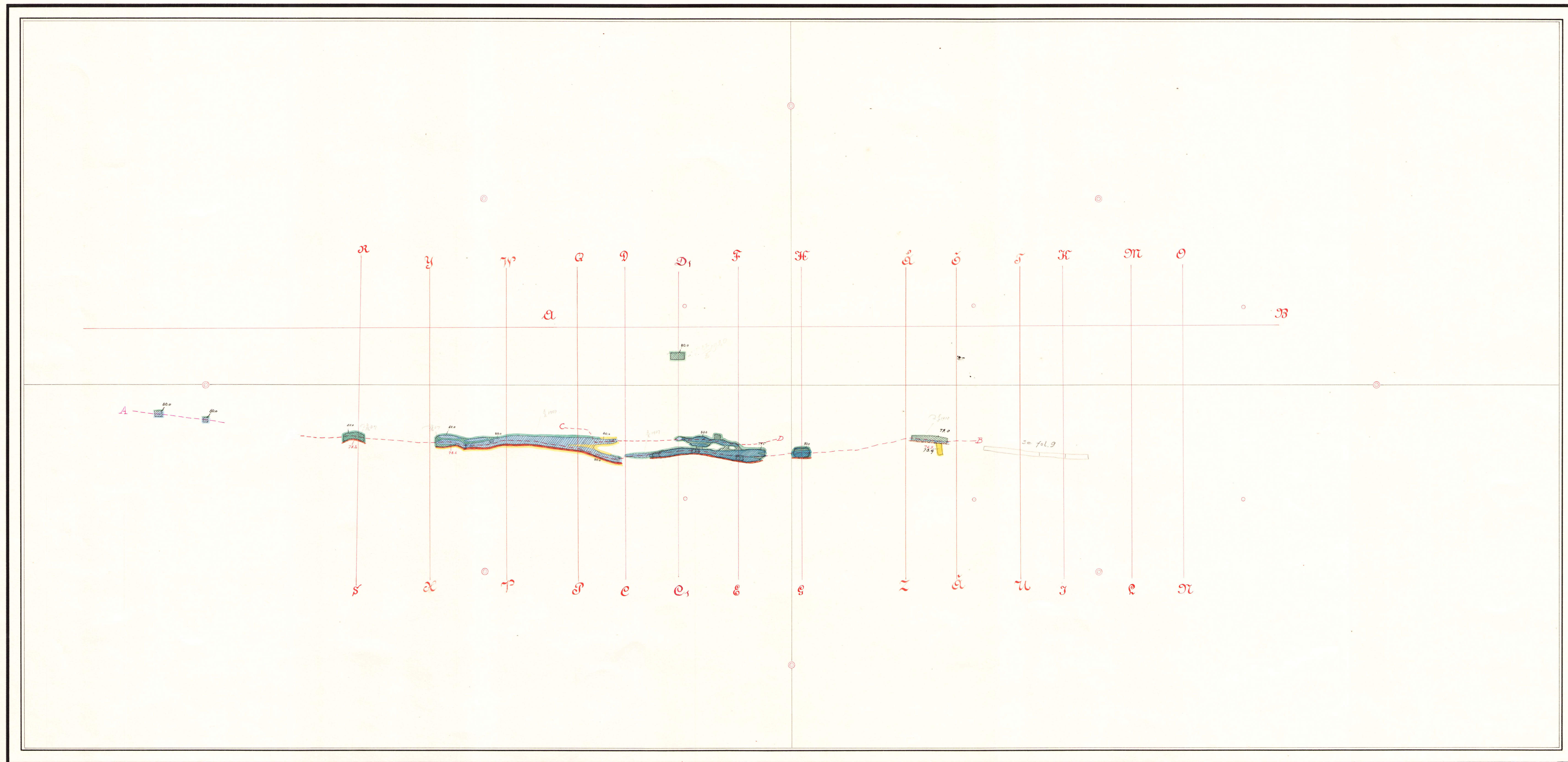

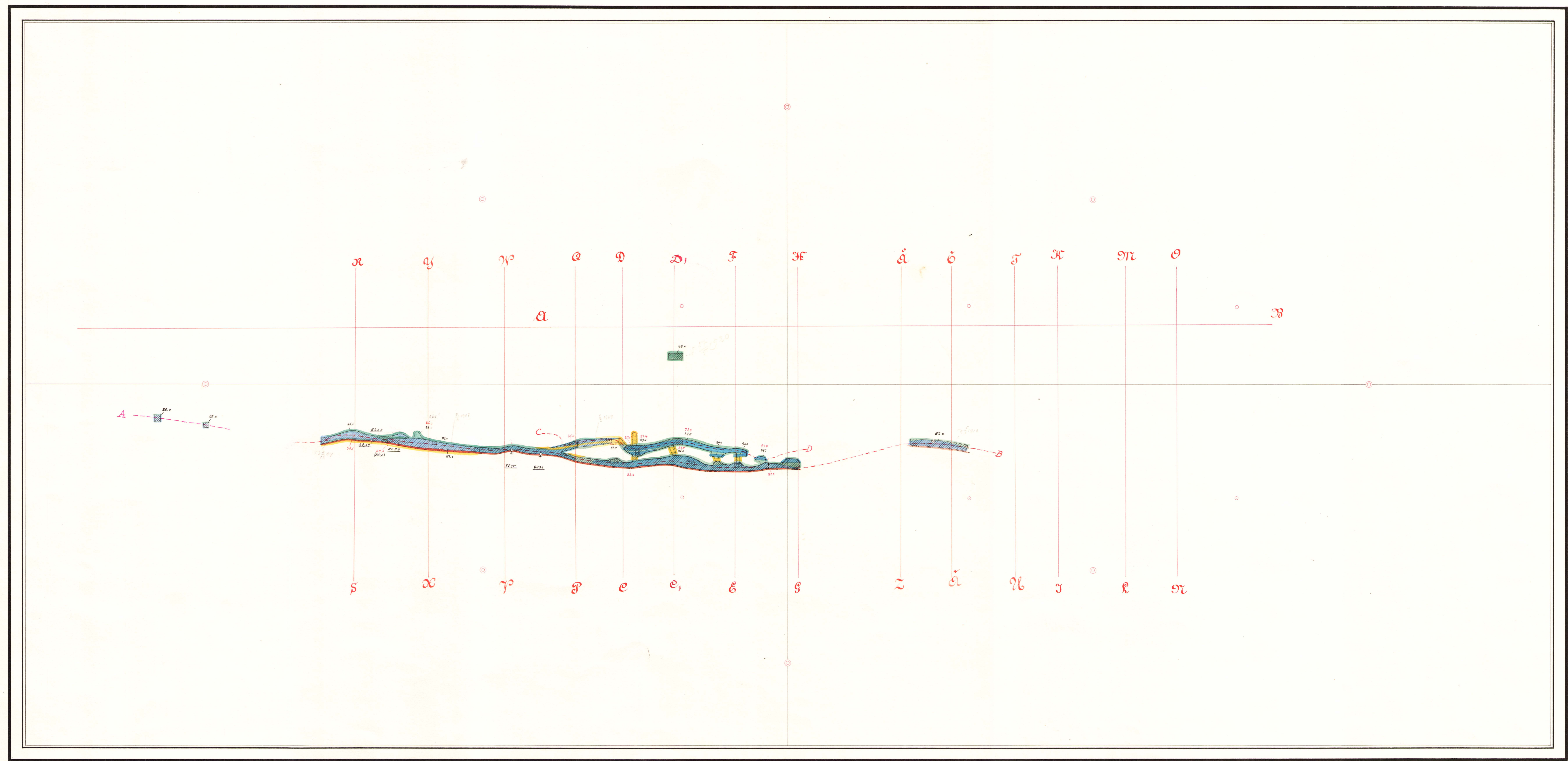

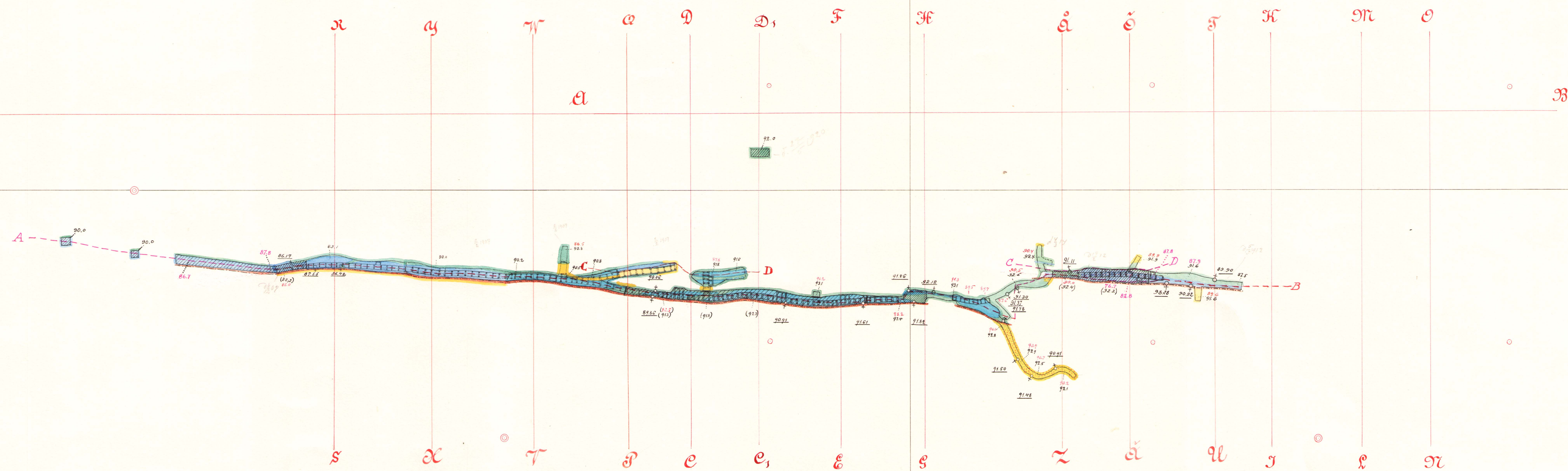

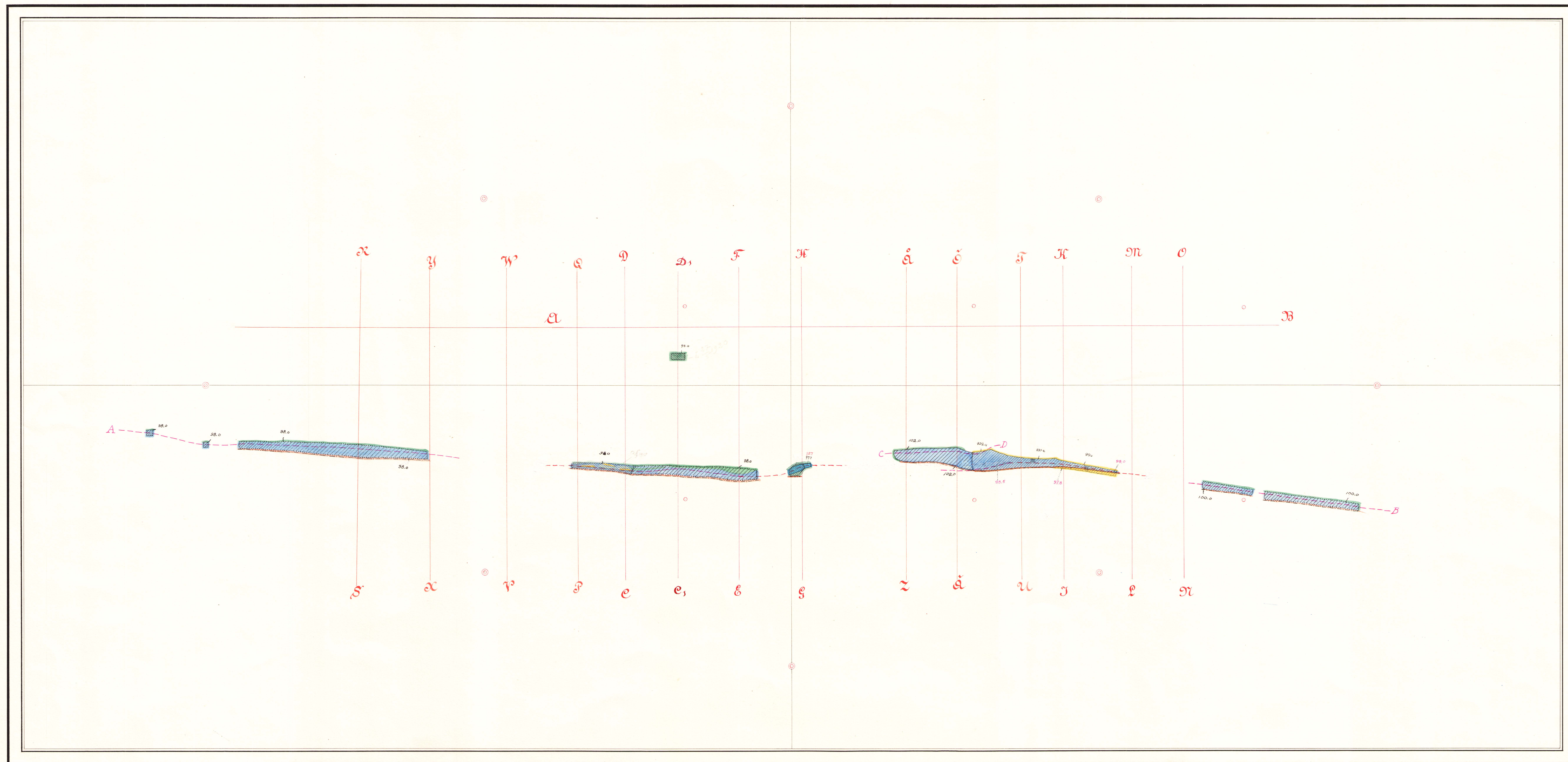

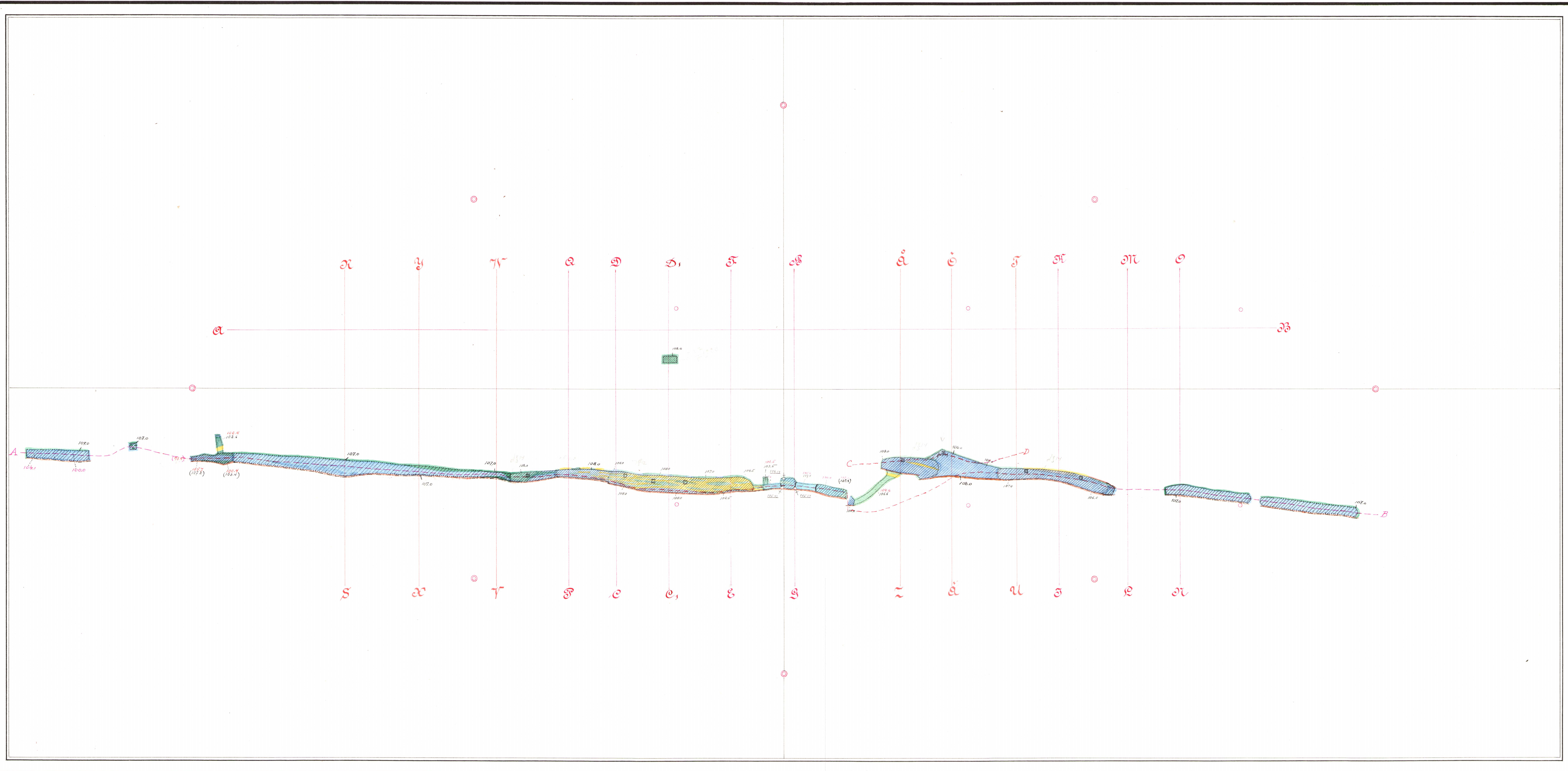

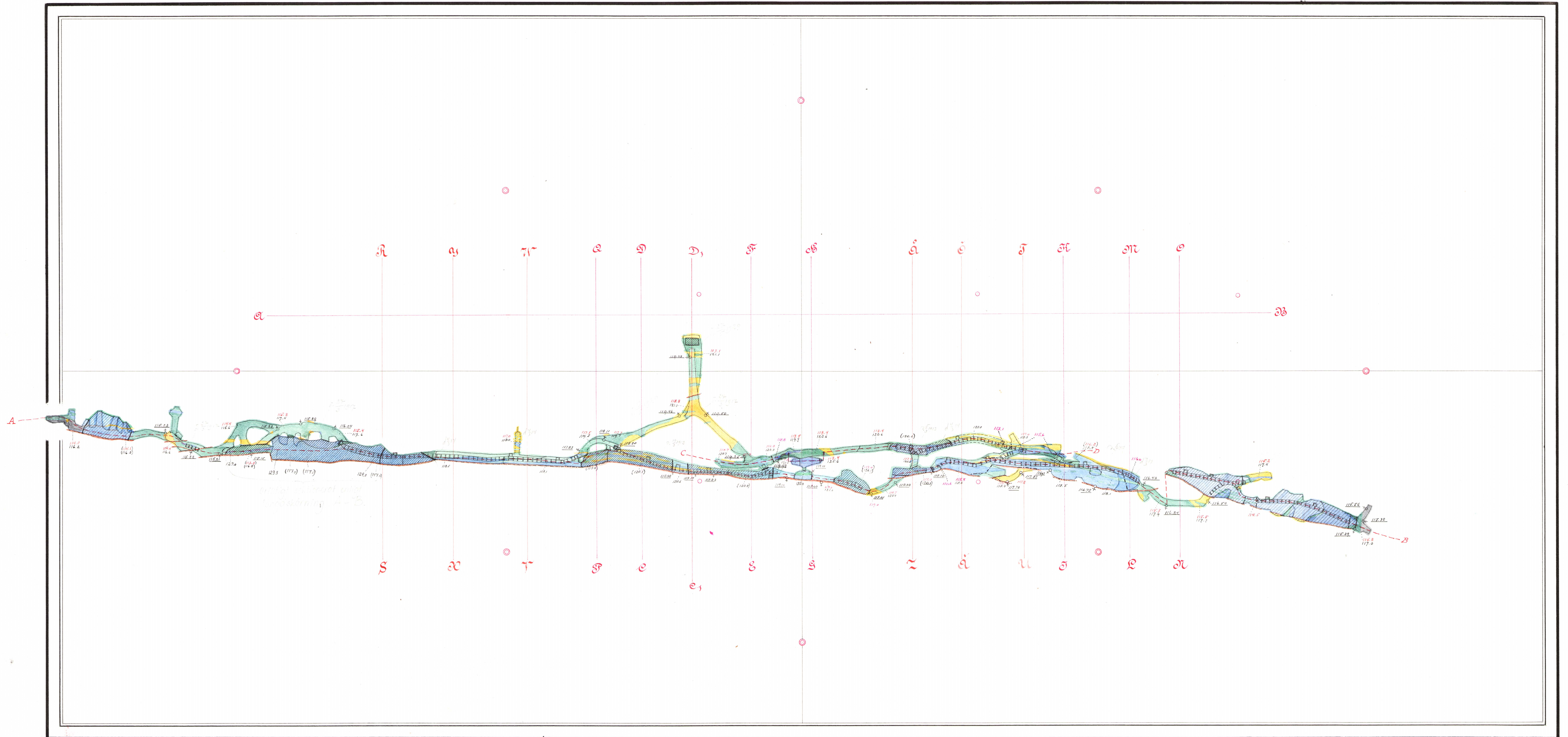

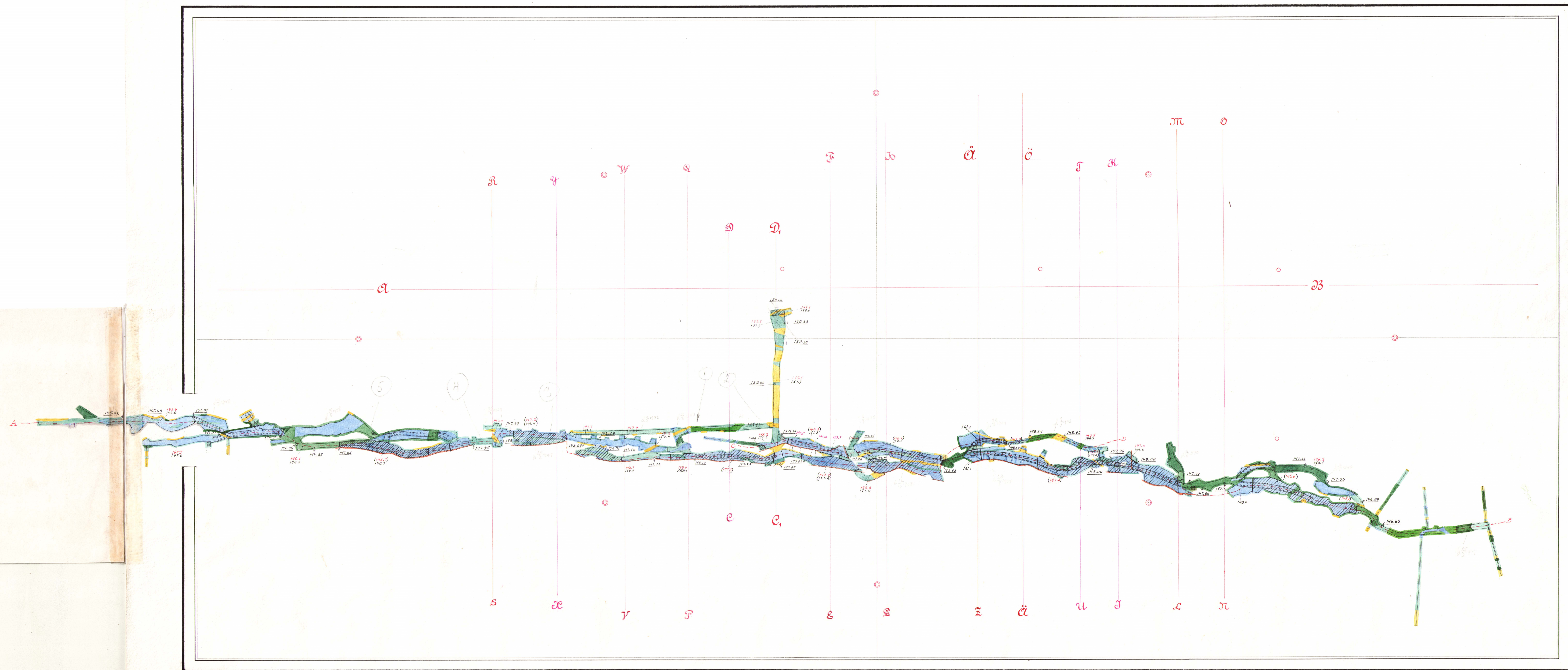

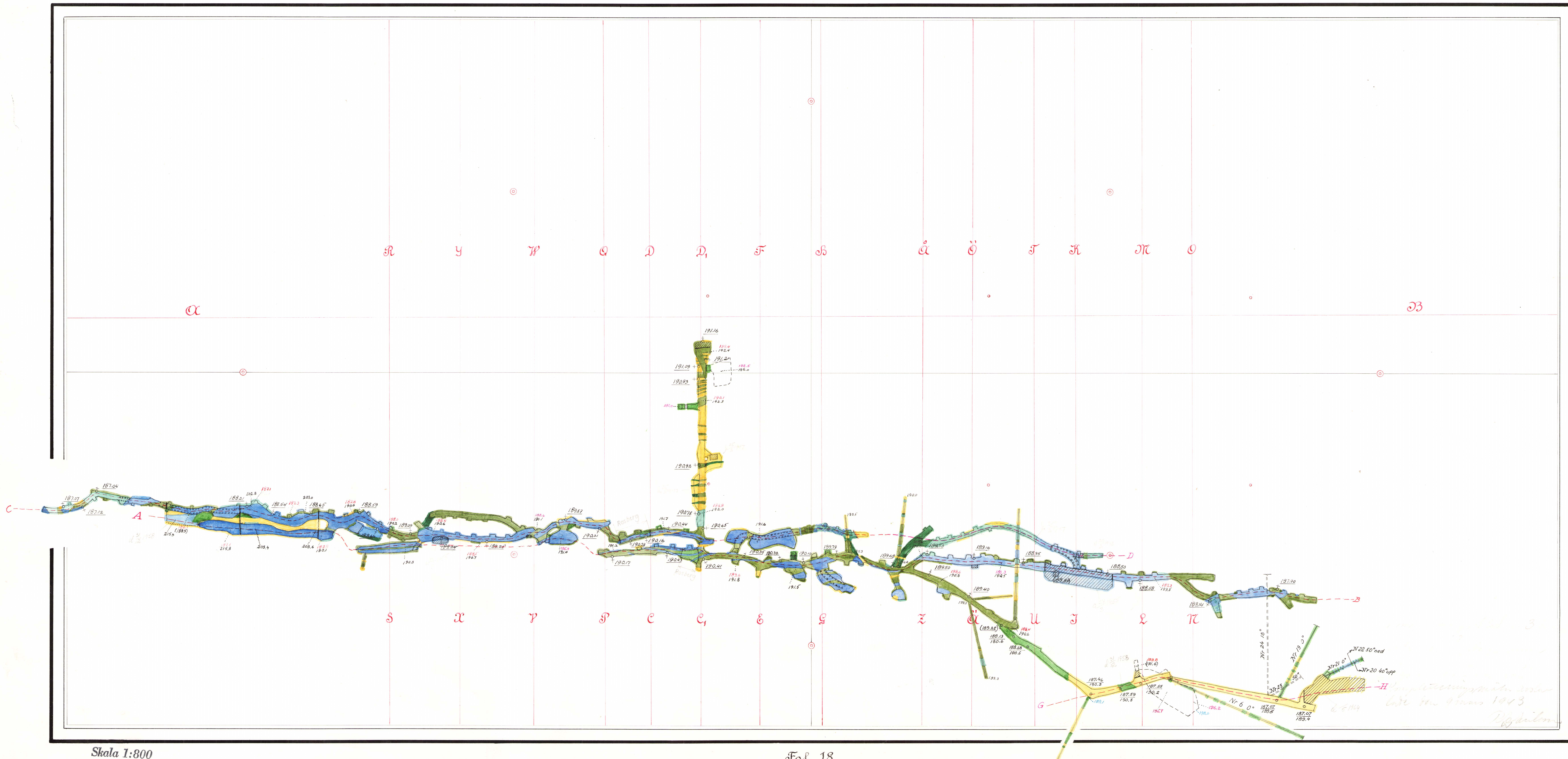

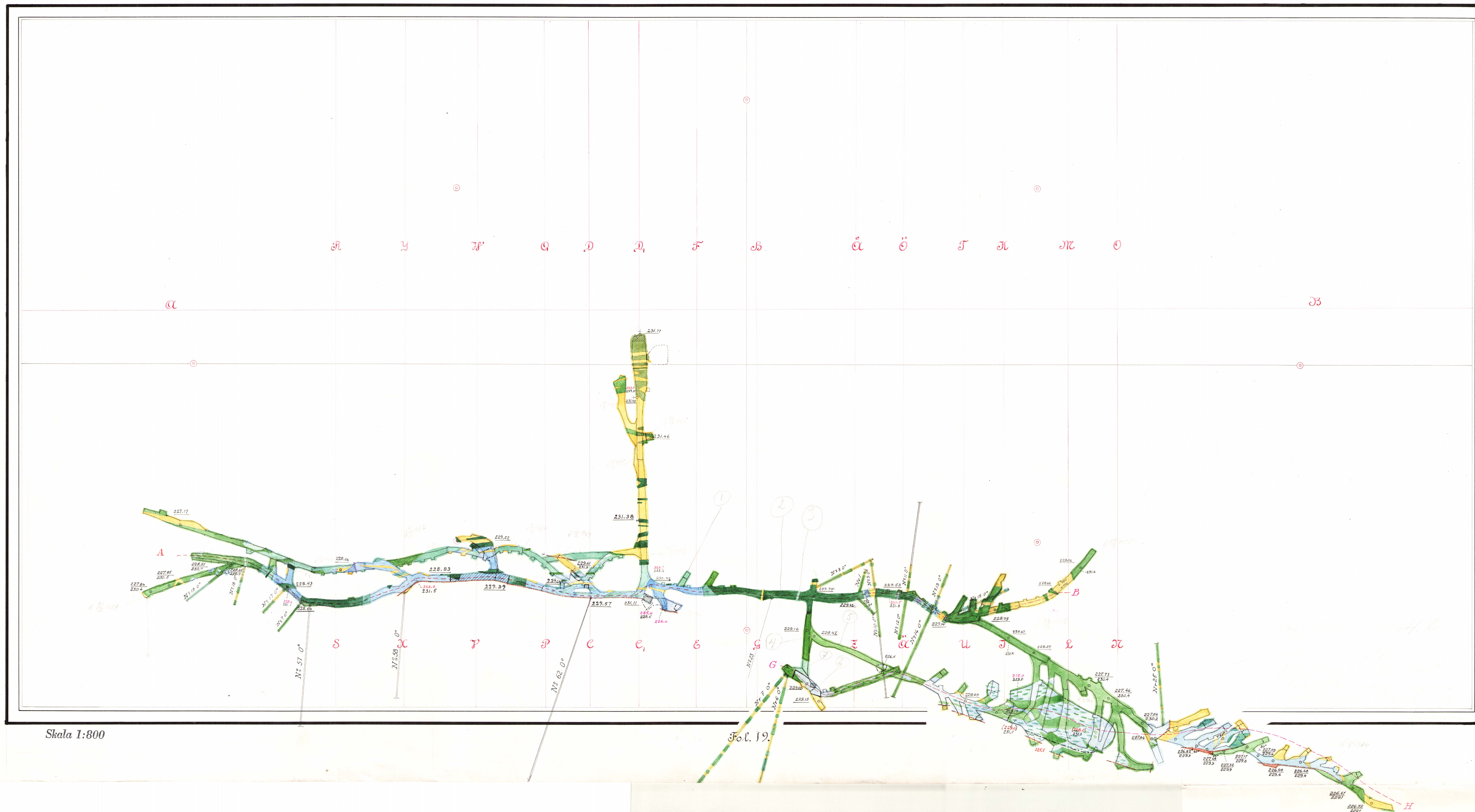

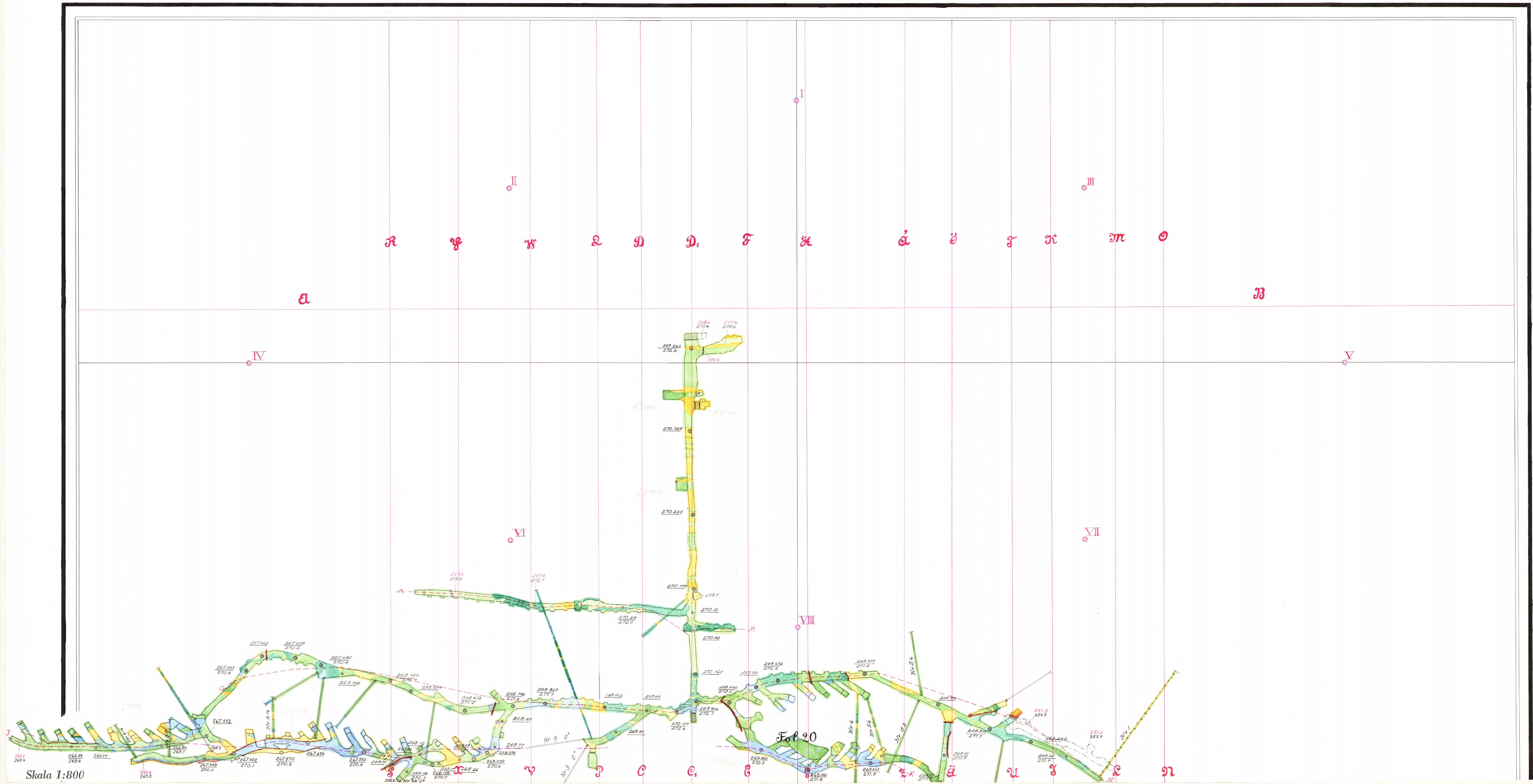

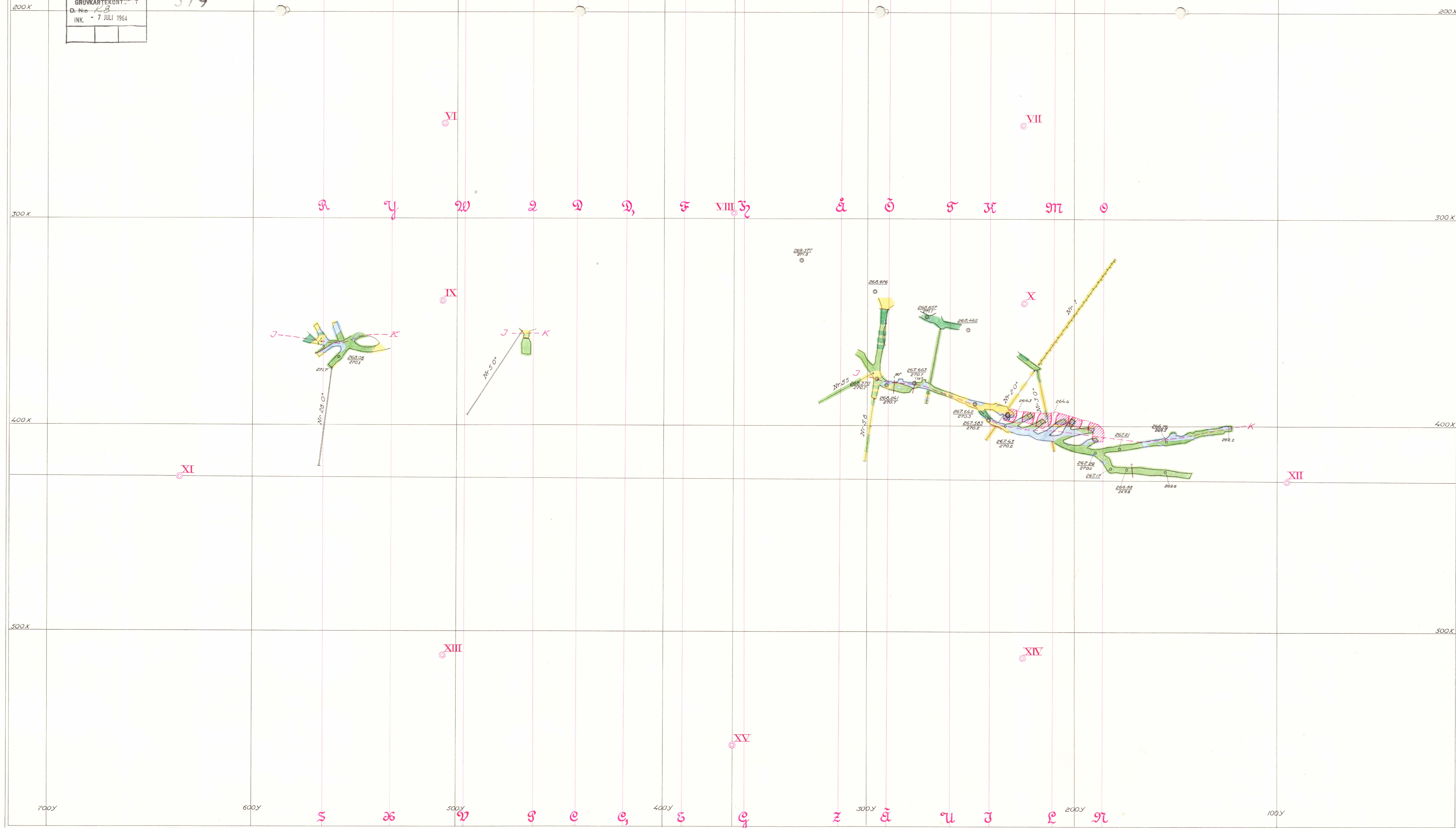

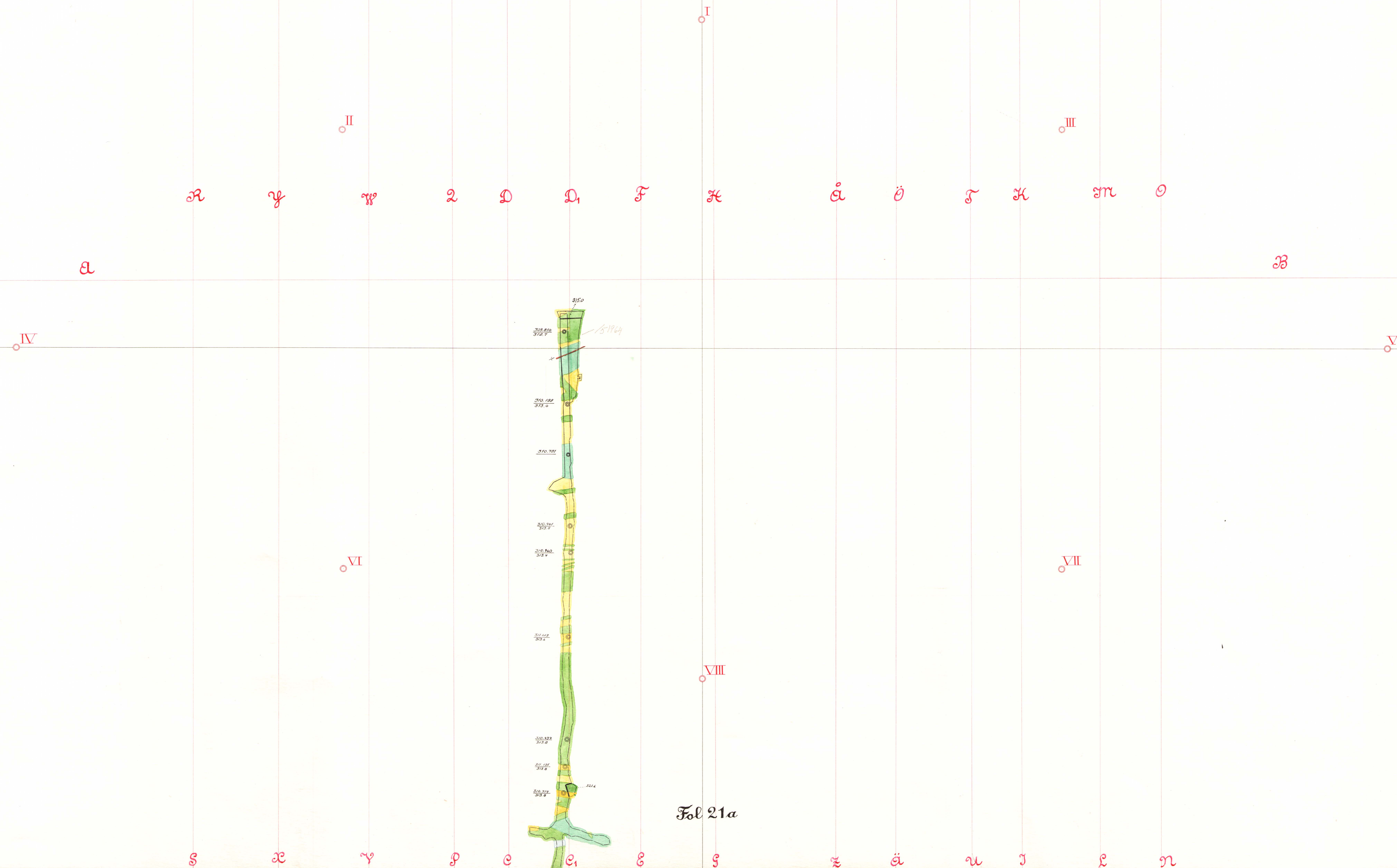

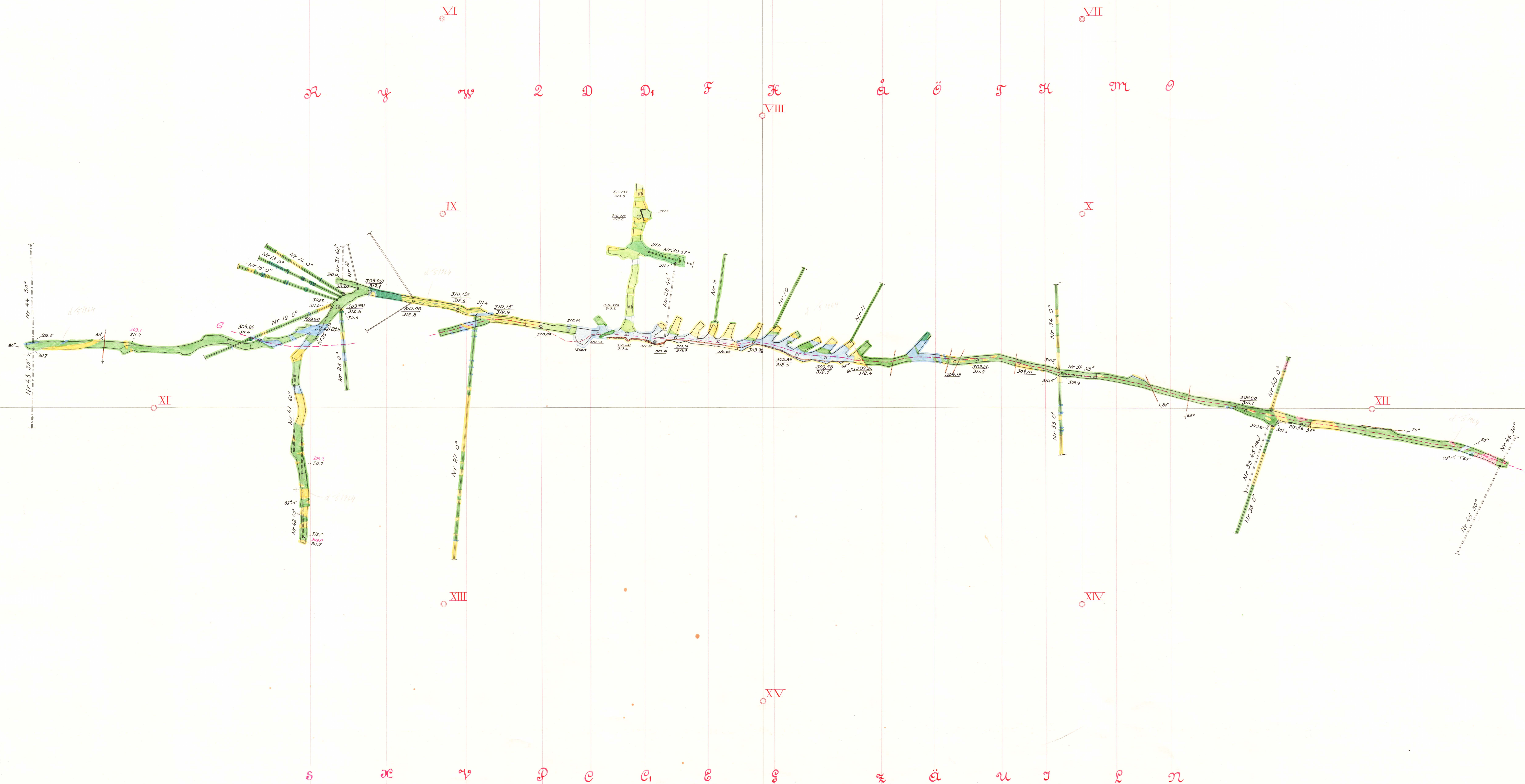

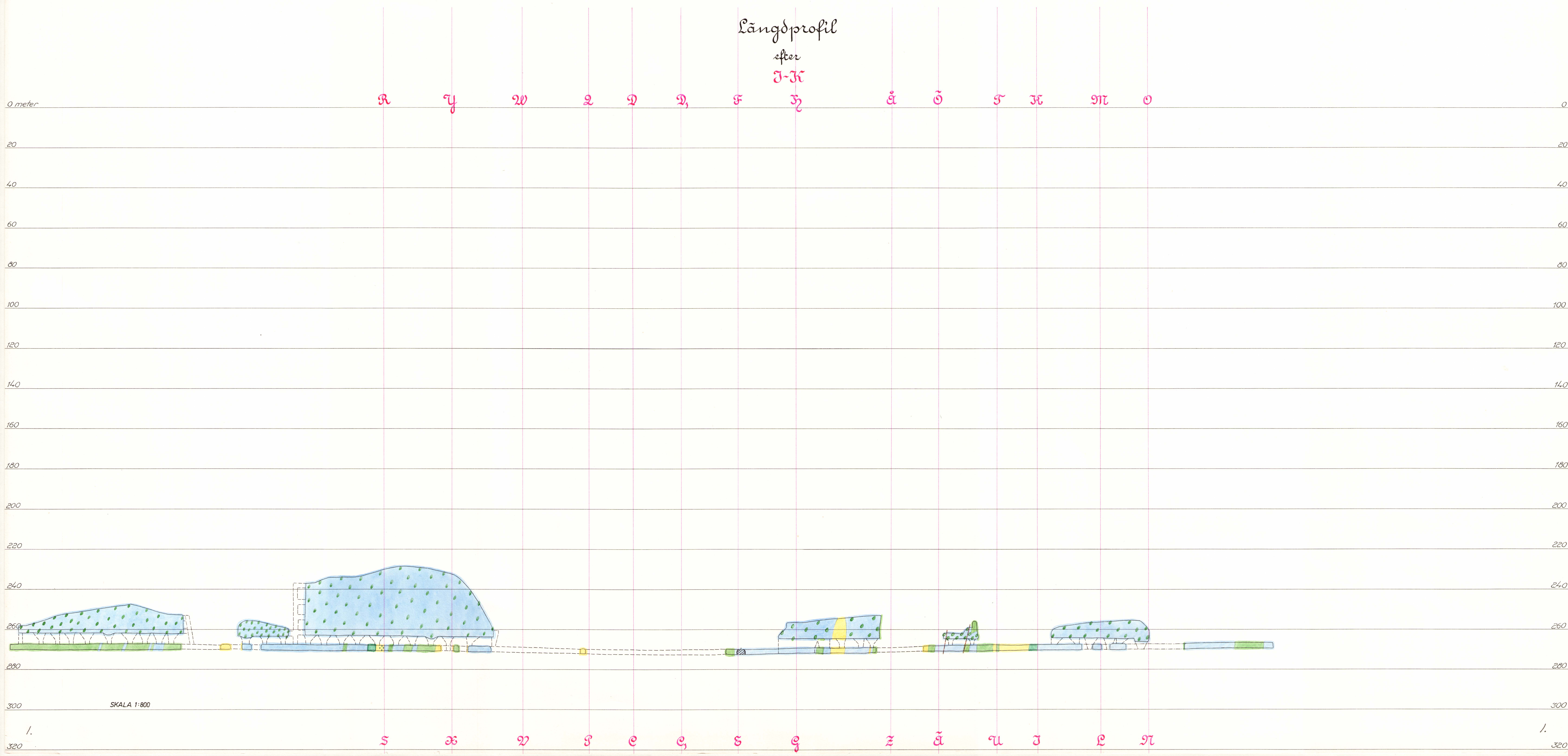

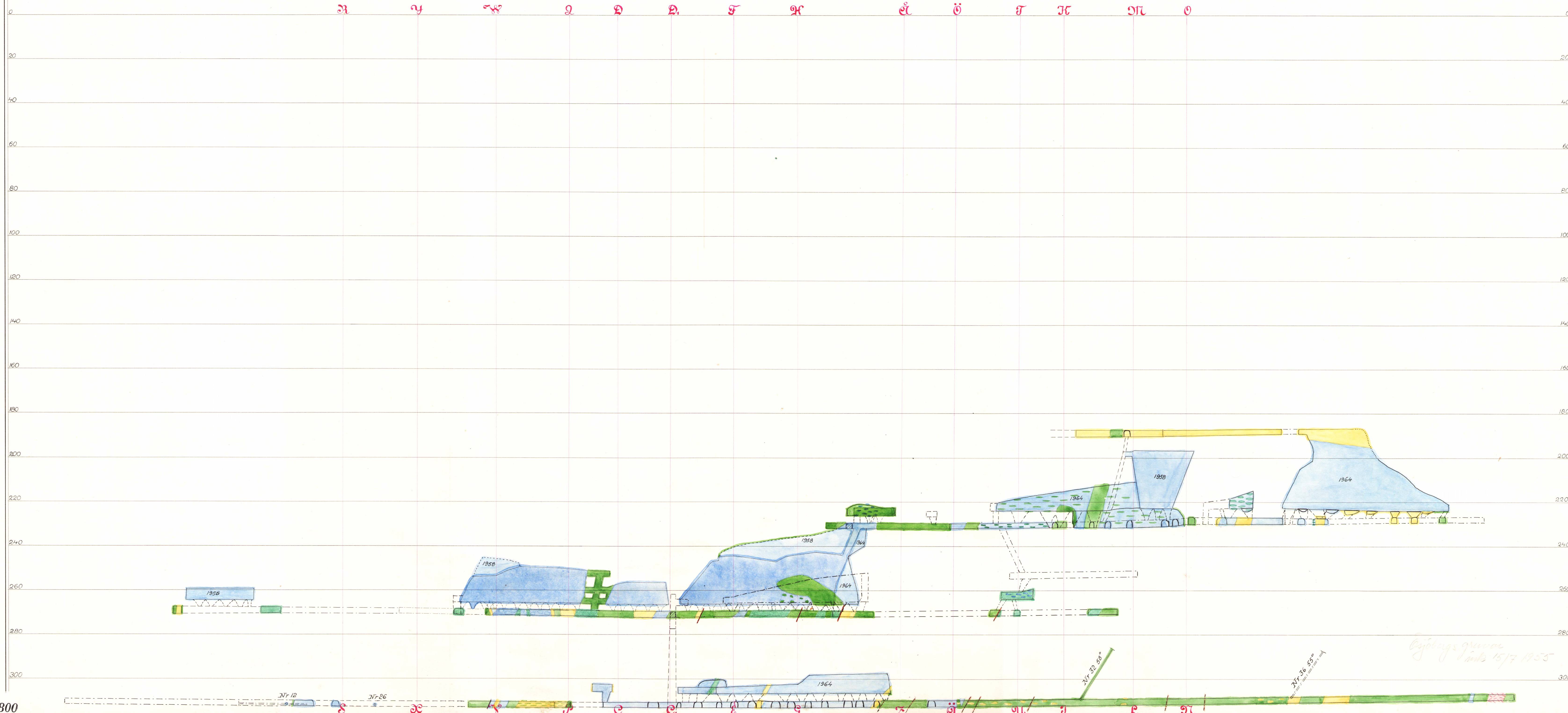
Längdprofil
after
J-K

Vertikalprojektion

efter

G-H

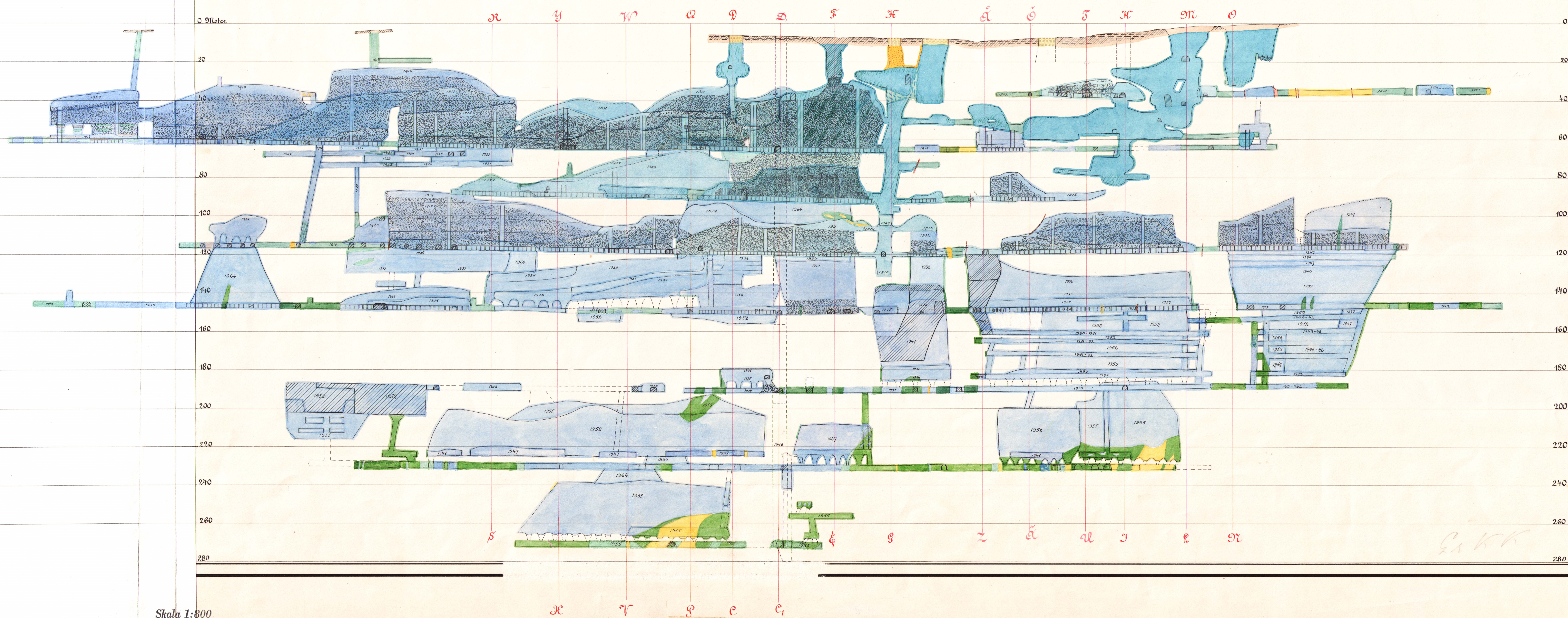

Skala 1:800

Byggnadsplan
15/7 1955

I.

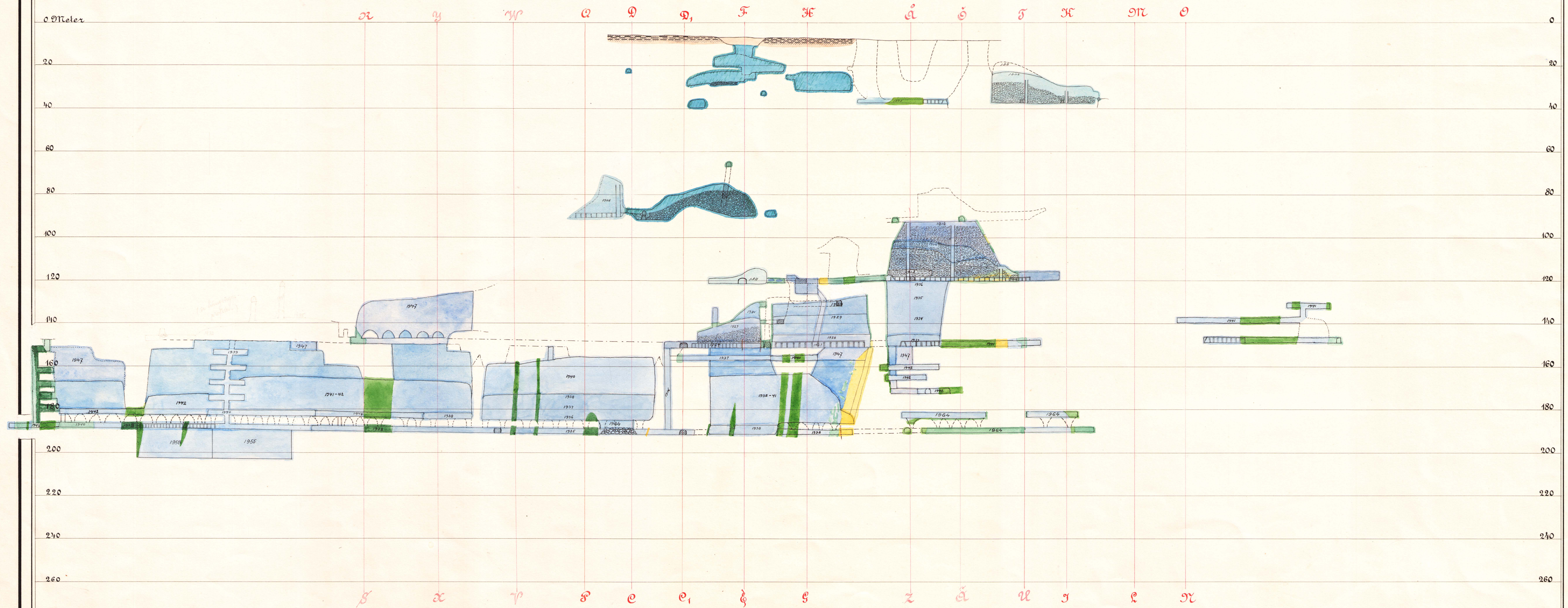
Längdprofil efter A.B.

Skala 1:800

II.

Längdprofil efter C-D

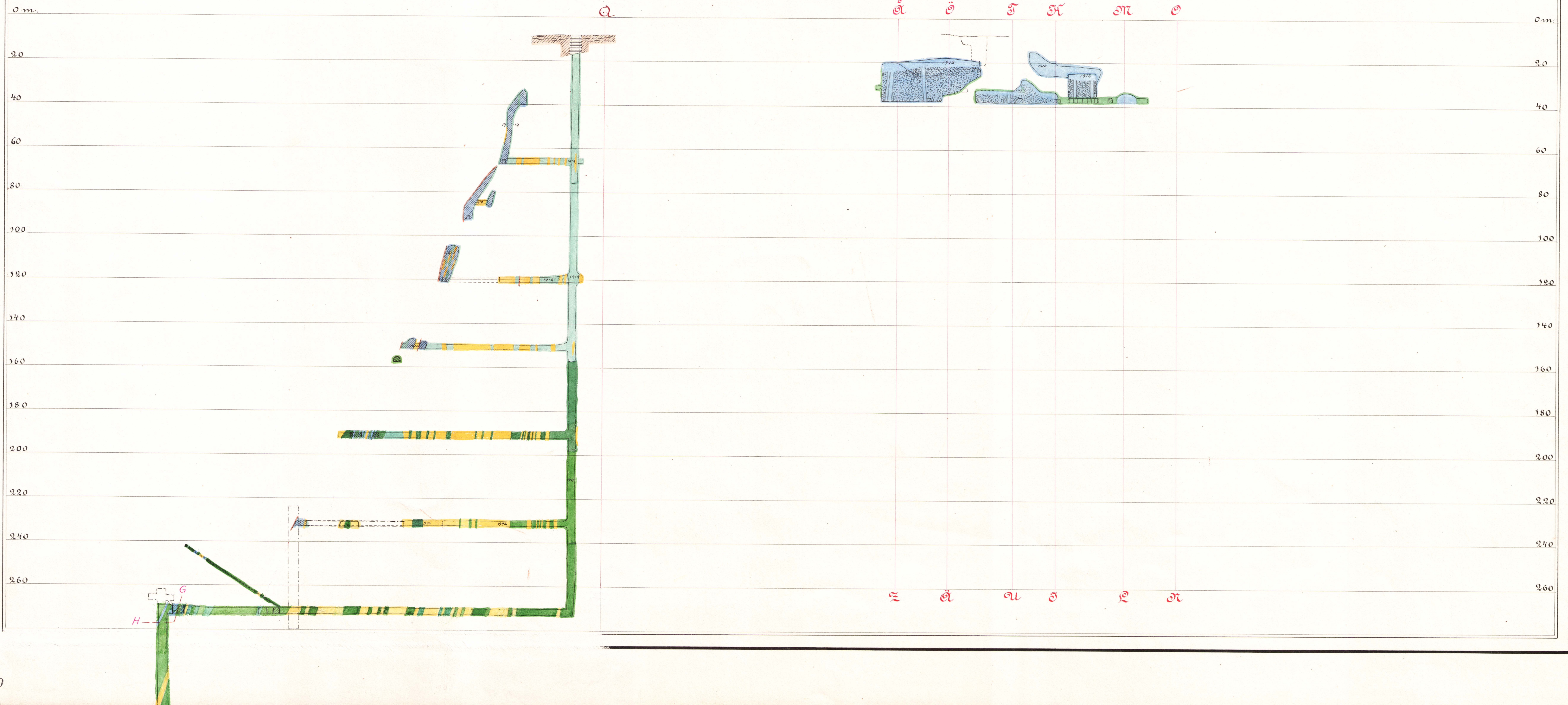

61/8 H 60

Tvärprofil efter C-D

Ersatt av nytt blad

Längdprofil efter E-F

S R

x y

0 meter

20

40

60

80

100

120

140

160

180

200

220

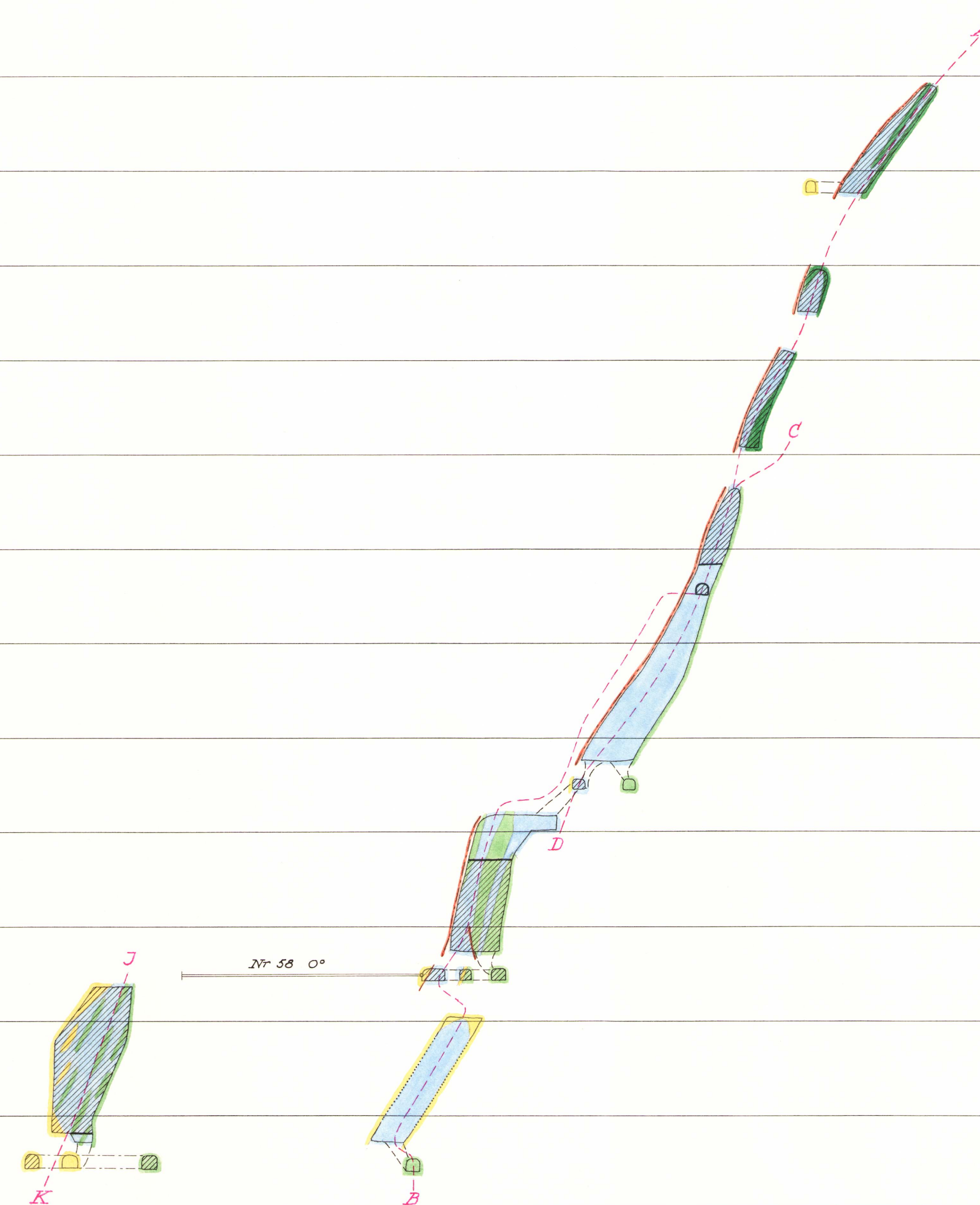
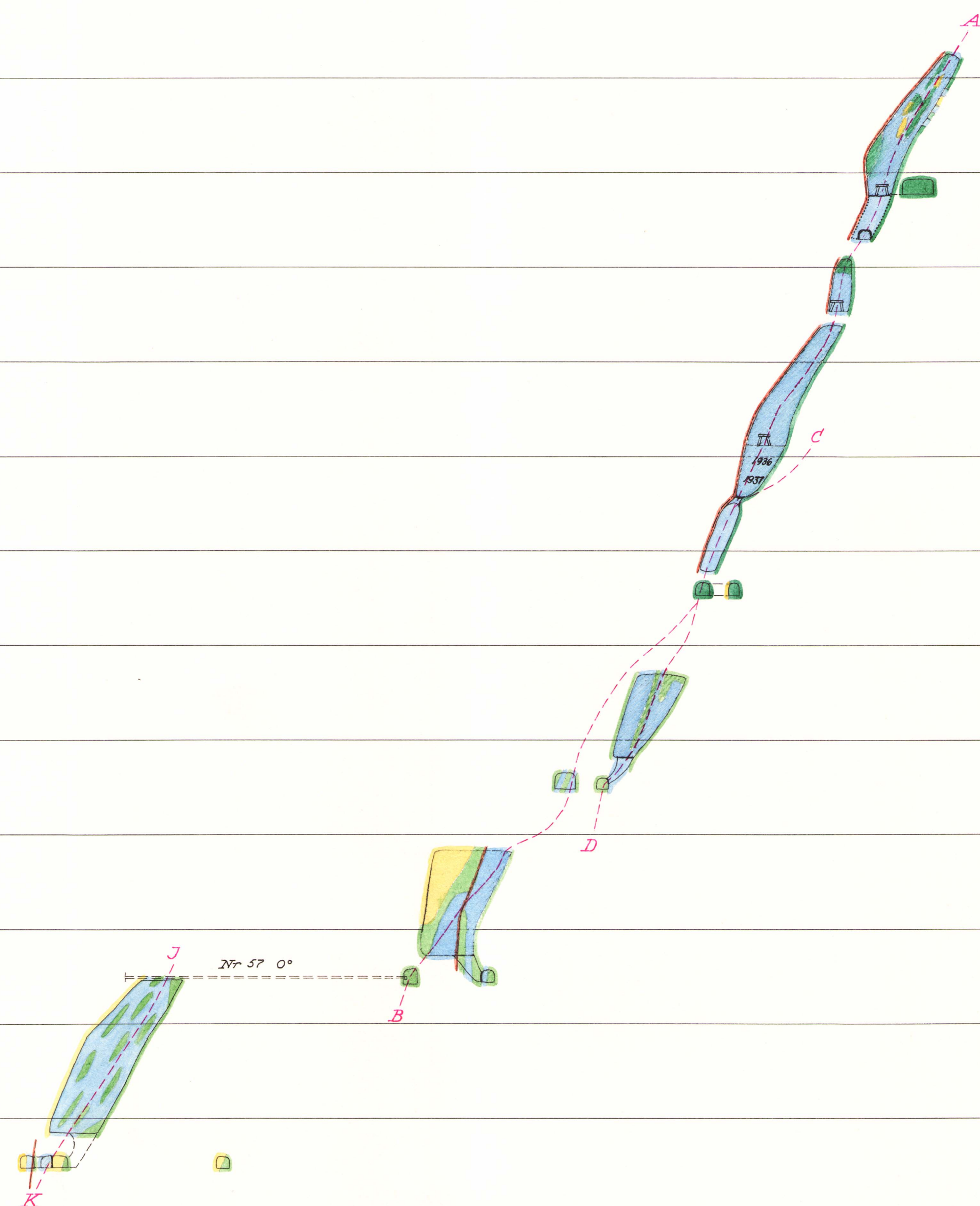
240

260

280

300

320

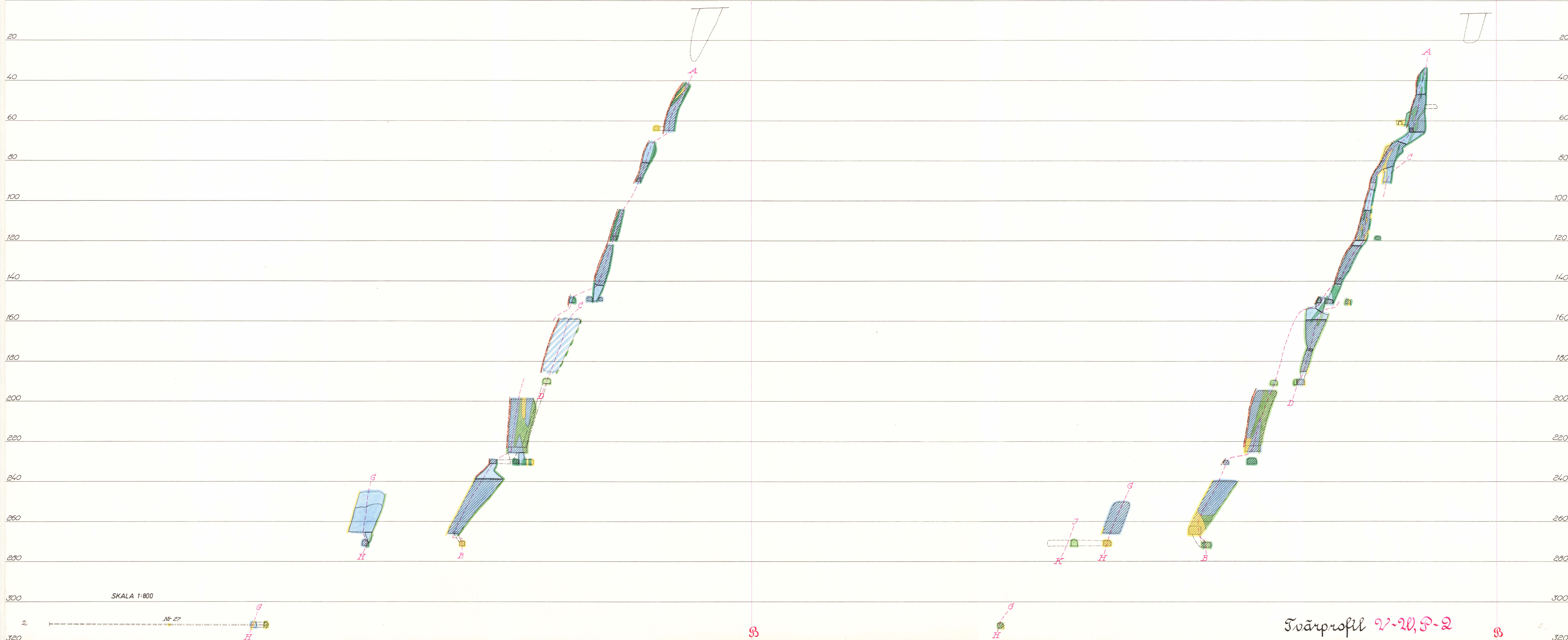
SKALA 1:800

Tvärprofil S-R, x-y

27 20

9 2

0 meter

C D

C, D,

0 meter

Σ F

Σ H

0 meter

20

40

60

80

100

120

140

160

180

200

220

240

260

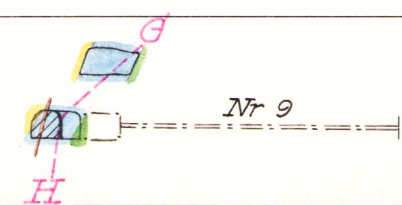
280

300

SKALA 1:800

4

320

α

β

α

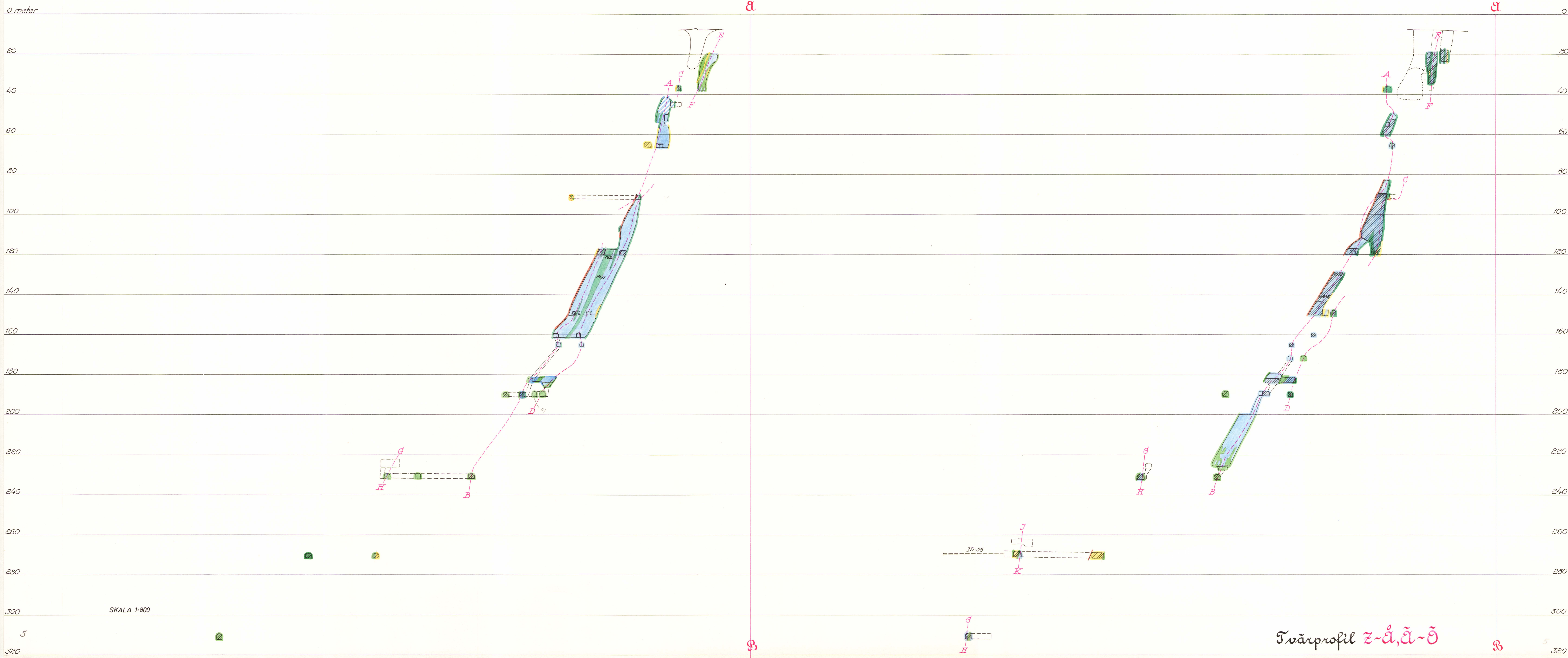
β

Tvärprofil Σ-F, Σ-H

320

z å

å ö

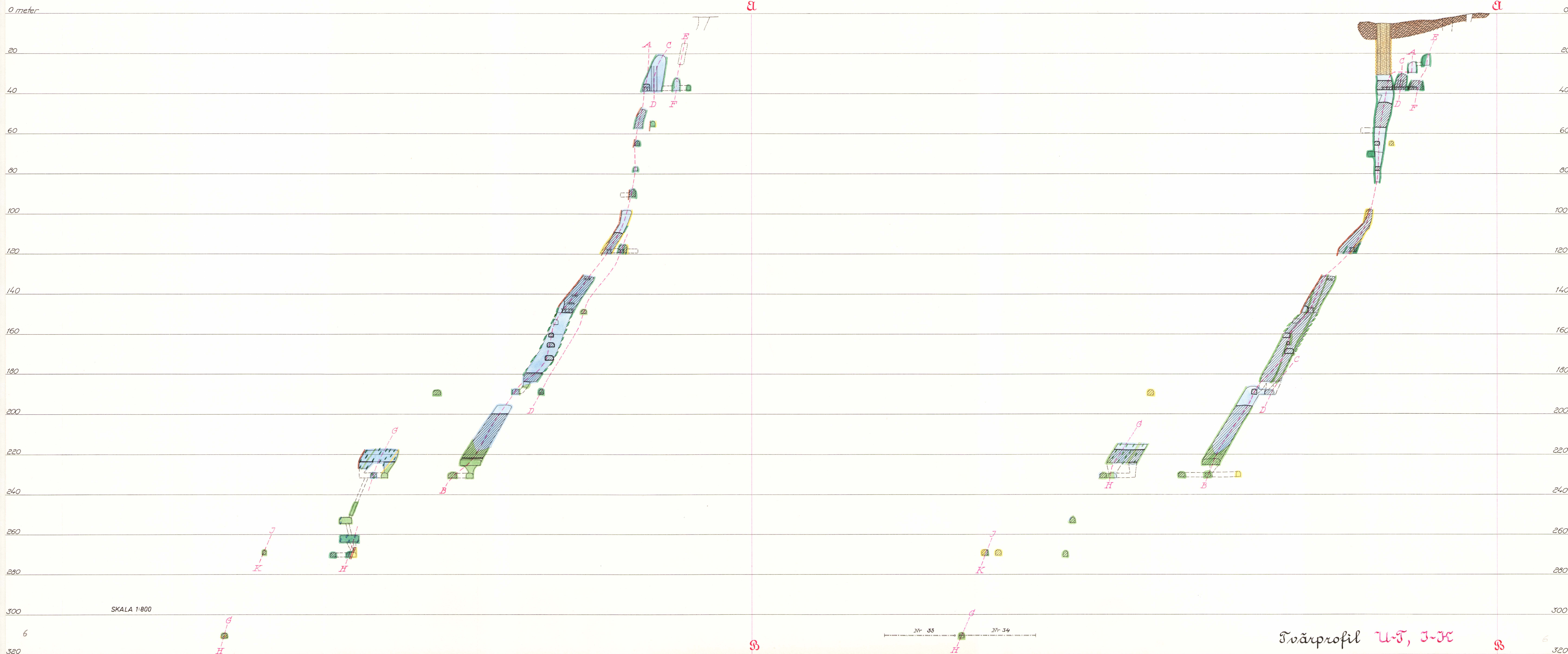

SKALA 1:800

Tvärprofil z-å, å-ö

U S

J K

LM

NO

0 meter

20

40

60

80

100

120

140

160

180

200

220

240

260

280

300

320

0

20

40

60

80

100

120

140

160

180

200

220

240

260

280

300

320

SKALA 1:800

Tvärprofil L-M, N-O

Beskrifning till karta öfver
Ösjöbergs grufvorna
 i Hjulsjö socken, Örebro län.
 upprättad af undertecknad.

Ösjöbergsfältets järnmalmsgrufvor äro belägna mellan Ösjön och Bredsjön i Bredsjö bruks mark c:a 2,5 km sydväst om Bredsjö bruk och Bredsjö järnvägsstation i Bergslagens och Nya Bergslags järnvägar i Hjulsjö socken, Örebro län.

Kartan öfver Ösjöbergsgrufvorna är upprättad på grund dels af äldre karta affattad år 1863 af E. H. Mannerstråle dels af egna mätningar afslutade den 19 September 1905. Den omfattar de s. k. Ösjöbergsgrufvorna innefattande Ösjöbergsgrufvans utmål och det väster därom belägna Kärrgrufvans utmål.

När Ösjöbergsgrufvan inmutades är ej känt, men det invarande utmålet lades år 1853 den 4 November, då grufvan ägdes af ett grufvebolag, hoars rätt därtill på grund af vid förättningen förvisade handlingar ansågs obestriddig.

Kärrgrufvan inmutades den 12 April 1856 och utmålslades den 13 Augusti 1857.

Malmsförekomsten är känd sedan gammalt och omnämnas redan i 1644 års bergmästarerelation, då Ösjöbergsgrufvan arbetades och var 8 farnnar (c:a 30 meter) djup. Emellertid uppgifres 40 år senare att malmen i nämnda grufva var utgången, men att en ny grufva i samma fält blifvit påtagen. I bergmästarerelationerna under 1700-talet

talas ofta om dessa grufvor, men blott med omnämmande att malmen på några farn-
nars djup gått ut och arbetet flyttats till en
annan lins. I relationen för år 1800 omtalas
malmen såsom ett "körtel-och stockverk." I
1822 års berättelse klagas åper att Ösjöbergs-
grupans väggar äro bräckliga och fordra be-
tydliga fortimringar. År 1827 omförmäles, att
den gamla gruppan blifvit öfvergifven i följd
af stälp och en ny upptagen. "Malungängen
hvarå densamma är byggd" heter det i
samma relation - "genomsättes af en
mängd klorit-skötas, hvilka i åtskilliga di-
rektioner korsas sig." Under senare delen
af 1800-talet bröts omväxlande inom Ösjö-
bergs- och Kärngrups utmälen och under-
stundom i båda utmälen. År 1884 började
takbrytning med igensättning att införas
samtidigt med att Ösjöbergs schaktet af-
sänktes. Sedan gruffältet legat öde under
1890-talet upptogs det ånyo år 1900, då en
af de västligaste grufvorna inom Ösjöbergs
utmälet började arbetas. Arbetet flyttades
sedan till ett par andra mindre gruf-
vor, till dess man beslöt sig för att öppna
Ösjöbergs schaktet och fortsätta takbrytningen.

Allmänna bergarten i trakten är
en grå i öster och väster strykande källe-
flintguss, hvilken i malmens omedel-
bara närhet öfvergår i en källeflinta
af hvitgrå till röd och svart färg. Åpen
malmlagret stryker i öster och väster. Det
har en längdutsträckning af cirka 1200
meter och slutar västerut invid ett större
diorit massiv.

Malmen förekommer i stört om stört liggande linser af varierande storlek. Dessa linser hapa kvar för sig endast en svag sidostupning åt norr, men deras inbördes läge är sådant att hela fyndigheten därigenom erhåller en sidostupning af 60° till 70° Nord. Fältstupningen är svagt östlig.

Malmen utgöres af en fosfor- och svafvelfattig magnetit, hvilken i somliga linser är kalkförande i andra talkig. Den ligger i grönskarn bestående af klorit, amfibol, kalkspat och epidot.

Fyndighetens största blottade bredd är tio meter. Den utgöres där af tre särskilda malmlinser, mellanlagrade af tråne gråbergs partier af c:a två meters bredd och hufvudsakligen bestående af grönskarn.

Utefter hela fyndighetens hängande följer en sköl, som till mäktighet och sammansättning varierar högst betydligt. Den synes hapa varit utsatt för tryck, hvilket intill de linser, som hufvudsakligen bestå af kalkig maln, synes hapa varit mindre än intill de hufvudsakligen talkförande. Dessa sistnämnda linser äro ^{färdiga} ~~av~~ intill de kalkförande linserna utgöres skölmaterialet af en mjuk, lysbrun, lerartad massa, förande mindre brottstycken af klorit och kalkspat. Intill de talkförande linserna däremot är skölmaterialet uteslutande klorit och skölen i allmänhet smalare understundom endast några centi-

meter bred.

Syndigheten tvärs dessutom af talrika släpper, hvilka understundom äro åtföljda af mindre förkastningar.

De större malmbussarna för i allmänhet en rikare och synnerligen svafvel- och fosforfri magnetit; i de små däremot är i synnerhet svafvelhalten hög.

Malmens sammansättning i åfrigt framgår af följande två analyser:

analys utförd af A. Tamm 1885 af J. Igelström 1904

Fe ₂ O ₃	—	1.87
Fe ₃ O ₄	67.95	81.20
FeO	0.90	—
MnO	0.13	—
CaO	4.10	1.86
MgO	7.37	3.75
Al ₂ O ₃	2.28	2.00
SiO ₂	13.70	8.40
P ₂ O ₅	0.036	0.021
S	0.004	0.005
Gödgn.förlust	2.70	—

Fe	49.90	60.08
P	0.016	0.009
S	0.004	0.005

Tillgängliga siffror angående den brutna malmkvantiteten och maluprocenten äro sammanförda i nedanstående tabell:

Nr	Malmtön	Opdyktigt berg ton	Summa ton	Sum.
1838	618	—	618	
1840	200	—	200	
1841	986	—	986	

Nr	Malmtön	Opdyktigt berg ton	Summa berg ton	Malu %	Anmärkingar
1847	1180-	—	1180	—	
1852	1170-	—	—	—	
1864	775-	—	—	—	
1866	2606-	—	—	—	
1867	2156-	—	—	—	
1869	880-	—	—	—	
1870	518-	—	—	—	
1871	2072-	—	—	—	
1872	2264-	—	—	—	
1873	2500-	—	—	—	
1874	2574-	—	—	—	
1875	1373-	—	—	—	
1876	1821-	—	—	—	
1877	1845-	793	2638	70.0	
1878	3603-	3213	6816	52.8	
1879	1330-	1719	3049	43.6	
1880	860-	2106	2966	29.0	
1881	1705-	850	2555	66.7	
1882	846-	976	1822	46.4	
1883	1885	1560	3445	54.7	
1884	450	600	1050	43.0	
1885	2023	3660	5683	35.6	
1886	2570	1652	4222	60.8	
1887	2920	—	—	—	
1888	2316	—	—	—	
1889	822	—	—	—	
1899	744	1912	2656	38.9	
1900	1316	3121	4437	29.7	
1901	2094	2255	4349	48.1	1 ^{ma} malu 1354 ton 2 ^{da} malu 1848 ton
1902	4224	2498	6722	62.8	
1903	5726	2871	8597	66.6	
1904	4378	2103	6481	67.5	
1905	6372	4158	10530	60.5	
1906	7140	7917	15057	47.4	

Sedan någon tid tillbaka användes
luftbormaskiner vid grufvan.

Den vid grufvan använda kraften
är dels elektrisk, erhållen från ett trö kem.
från grufvan beläget vattenfall, dels kraft
erhållen från en portagen motor.

Mellan gruffältet och Bredsjö
finnes en 1904 byggd linbana.

De olika utmälen tillhörde för olika
ägare, men nu äges hela fältet af sk-
tiebolaget Bredsjö bruk, som själv för-
brukar malmen.

Utkusvik den 5 Januari 1907

⁴
Edvin Blomberg.
Insamator.